

Rendā pie *zaļajiem* Bergmaņiem. lpp.

Ko uzspridzina bumba? lpp.

Kaļķi: kolhozlaiku jaunība, brīvestības tagadne. DD.

Mūsējie Vageridā. DD.

Netaisīsim dārzā "troksni"! lpp.

lespēju pils

17. maijā notika pirmā pils diena — teatrāls ceļojums telpā un laikā no bēniņiem līdz pagrabam.

Saturu īsi var izstāstīt vienā rindkopā: Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkņu ieskaņas koncerts pagalmā, mākslinieces Guntas Ruicēnas-Frīdenbergas gleznu un zīmējunorobežojoties no balagāna, kas iederētos tirgus laukumā. Spēle sākas jau ar bērnu dejām uz senā bruģa un muzicēšanu pils balkonā (Ivars Abajs ierosina to izvērst par atsevišķu, tikai Dundagai raksturīgu paražu, tā saulītē ceļot pili — vienu no retajām senajām liecībām pagasta kultūrvidē), to turpina tērpu parāde pils bēniņos — daudziem dundadzniekiem neapgūtā valstībā, kur tik piedienīgā Tie, kas pēc dārziņu sakopšanas tomēr ieradušies, diezgan atsaucīgi iesaistās mūsdienīgajā performancē. Līdzjutēju atbalsts te vajadzīgs kā ēst!

Teatrālisms kā dzirkstošs šampanietis puto "Ludus" sniegumā. Ansamblis ir profesionāls, dabiski vienots saturā un formā. Stilizētie tērpi vien ir ko vērti! Seno mūziku no 13. līdz 17. gs. lieliski palīdz izbaudīt deju pāris, kas šķiet nupat blakus telpā beidzis tērzēt ar Annu Sibillu. Zālē skatītāju ir tieši tik maz, lai šo programmas naglu sauktu par elitāru, bet aplausi skan skaļi un sirsnīgi. Vēlāk "Ludus" meistari slavē mūsu zāles piemērotību šādai koncertizrādei. Tas uzliek pienākumus priekšdienām, vai ne?

Ceļojums laikā un telpā noslēdzas pagrabā ar fotoizstādi un stāstnieku lasījumiem. Pagaidām vēl pamaz

Svarīgākie notikumi maija Latvijā — vēlais pavasaris un eirodziesmu konkurss. Arī Dundagā pirms 24. datuma vai uz katra stūra dzirdēju spriežam par Eirovīzijas finālu.

Ilgi domāju, vai tas būtu rakstiņa vērts temats. Beigās divi apsvērumi pārliecināja par.

Pirmkārt, izlasīju, ka Pēteris Vasks jau vairākus gadus šo konkursu skatās, tikai izslēdzis televizorā skaņu. Otrkārt, es pats dažas dienas apsirgu un koncertu nemaz neskatījos. Tātad rīkojos pēc labākajiem paraugiem — neredzēju, tāpēc varu spriest.

Eirovīzija gadiem ilgi maisa vienveidības un nekādības kokteili. Lielum lielā daļa dzied vienā mēlē, meldiņi uz vienu šniti, reizēm pat valsti pārstāv pavisam citas zemes izpildītājs, nemaz nerunājot par mūsdienu pasaulē tik pašsaprotamo dzimumu

sajaukšanos. Ono, kā teiktu krievi. Lai nu es tiešām kļūdītos un lai Eirovīzija nebūtu dziesmota priekšspēle tam vienveidības kokteilim, kurā mēs ar laiku visi maisītos.

Jā, bet būtu Eirosavienības runasvīri drusku apķērīgāki, viņi eirokampaņas gadā konkursu izmantotu savā labā! Mārketinga triks konkursa nolikumā: katras valsts dalībnieks dziesmu izpilda savā valodā. Iztulkotus parindeņus angliski uz lielā ekrāna redz visa pasaule, baudot reto iespēju vienā vakarā noklausīties dziesmas angliski, franciski, vāciski, poliski, latviski, krieviski, itāliski, dāniski, grieķiski...

Alnis Auziņš

P.S. Šovs esot bijis krāšņs. Ļoti labi.

* Sveicieni no Eirozemes!

Joprojām gaidām...

Pēdējo reizi pirms jūlija brīvdienām aicinām izteikties par avīzi. 6. jūnijā pa tālruni 42239 no plkst. 9.00 līdz 10.00 jūs uzklausīs Gunta Abaja, no 10.00 līdz 11.00

Gunārs Laicāns, no 11.00 līdz 12.00

Rita Zemtiņa, no 12.00 līdz 13.00 Alanda Pūliņa un no 13.00 līdz 14.00 Alnis Auziņš.

Redkolēģija

VIDUSSKOLAS AKREDITĀCIJA — PIECI NO SEŠIEM

No 22. līdz 30. aprīlim vidusskolas darbu vērtēja Talsu rajona izglītības lietpratēji. Pati mācību iestāde un visas četras mācību programmas ir apstiprinātas uz pieciem gadiem (maksimālais ilgums — seši gadi). Tas ir labs rādītājs. Bet kādas pārdomas radušās?

Atbilstošs vērtējums

mežģošo vārdu "akreditācija"? vērtējums, lai dotu atļauju strādāt uz kusi vēlamo atgriezenisko saiti. zināmu laiku. Vai arī to liegtu.

Komisija secina, vai skola spēj tik augstu vērtējumu kā skolai. nodrošināt valsts prasīto izglītības līmeni. Tikai akreditēta skola drīkst atbildība. Es arī piekrītu, ka neesam izdot valsts atzītu apliecību par pa- mācējuši no vecākiem dabūt pilnvērmatizglītību vai atestātu par vidējo tīgu atdevi. izglītību.

Mūsu skolas programmas: vispārē- ņa. Viena priecājas par pieciem gajā pamatizglītība no 1. līdz 9. klasei, diem, cita grib augstāko novērtējuvispārējā vidējā izglītība no 10. līdz mu. Esmu vienisprātis ar komisiju, 12. klasei, vidusskolas programma ar ka akreditēšana uz pieciem gadiem ir profesionālo orientāciju tūrismā un mūsu darba objektīvs vērtējums. vispārējā vidējā izglītība ar vakara — Dokumentos viss bija kārtībā. mācību formu. Par pēdējo visvairāk Vai lielā pārbaude ir tikai komisišaubījāmies, jo paši to sākām īstenot jas buršanās pa papīriem? pirmo mācību gadu. Kavējumi ir vi- — Nē. Metodisko komisiju vadītāsai lieli, lielākajai daļai nav īsta pa- ji piedalījās atklātajās stundās — latviešu un angļu valodā, matemātikā, matojuma mācīties. ķīmijā, sākumskolā — darbmācībā, — Kas viņus spiež? — Neviens, bet mēs, īpaši Valda pēc tam ar skolotājiem pārrunāja, ko Parema, aicinām jauniešus turpināt derētu uzlabot. Turklāt mūsējie veikizglītību. No nākamā mācību gada tas smīgi iesaistīja vērtētājus stundas viss būs sarežģītāk. Ja vairāk nekā norisē, īpaši Mazajā skolā. Vēl rajotrīs mācību priekšmetos, ieskaitot na speciālisti ielūkojās žurnālos, klaeksāmenus, atzīmes būs zem četrām šu audzinātāju darba mapēs. ballēm, tad skolēns diplomu nesa-Bijām viena no pēdējām skolām nems. rajonā, kuru akreditēja pēc vecās kār-— Kā pietrūka līdz augstākajam tības. Nākotnē daudzi vērtētāji brauks vērtējumam? no citiem rajoniem.

mu kopumā, vērtējums "labs" drīkst Direktora Ulda Katlapa viedoklis būt ne vairāk kā četros punktos. Kā visiem izskaidrot mēli Mums bija vairāk. Piemēram, komisija atzina, ka sadarbībā ar vecākiem - Tā ir iestādes darba pārbaude, skola daudz centusies, bet nav panā-

- Tas ir, vecākiem nevar ielikt

— Nu ja, bet tā tomēr ir skolas

Protams, katrai skolai ir sava lati-

aizplīvurota noslēpumainība, stingri

mu izstādes "No abstrakcionisma līdz fotoreālismam" atklāšana, tērpu parāde "Zaļā jumprava, rūķīši un pils ļaudis cauri gadsimtiem" pils bēniņos, teātra sporta sacensības pils pagalmā, senās mūzikas ansambla "Ludus" koncerts lielajā zālē, stāstnieku uzstāšanās un Talsu fotokluba dalībnieku izstāde "Dundagas pils caur fotoobjektīvu" pils pagrabā.

Jau pats pirmais programmas punkts uzrāda šīs dienas galveno atziņu: tās ir iespējas. Līdz šim maz apjaustas, tagad ieskicētas, nākotnē izvēršamas. Gan koncertiem pils pagalmā, gan bēniņu un pagraba izmantošanai.

Pirmās pils dienas slavējama iezīme — stila tīrība un prasmīgs laika plānojums. No pirmā līdz pēdējam punktam — teatrālisms, gaumīgi

garu. Savukārt novadnieces Guntas Ruicēnas-Frīdenbergas apbrīnojami daudzveidīgajos darbos varam iztēlē celot no reālisma līdz nosacītībai un atpakal. (Tikšanos ar pašu autori Dace Treinovska sola 5. jūnijā pulksten 14.)

Teātra sportam jau nosaukums norāda uz spēles klātbūtni. Vairas Kamaras jaunieši šķiet atraisītāki nekā pērn, lai gan skatītāju ir mazāk.

stāstījumu, taču atmiņu kamols par skolas laikiem pilī aizsāk ritēt, un gan jau citi tam pievienotos nākamajās izdevības. Gribas cerēt, ka tādas vēl būs.

Paldies Dacei, Andai un visiem pils rūķiem par iespējas radīšanu!

> Alnis Auzinš Visvalža Biezbārža foto

nos

Lai skola gūtu augstāko novērtēju-

- Oficiālo novērtējumu ar sīkāku — Viss pasaules ļaunums ceļoizklāstu un ieteikumiem vēl gaidām. ties no salīdzināšanas. Kādi esam Pagaidām zinām galvenajos vilcie- rajonā?

Vidēja Talsu rajona vidusskola.

(Nobeigums 3. lpp.)

Ko tie nospriež, tas paliek Pagasta padomē 19. maijā

▶ Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamiem īpašumiem Jaunkurči (21,75 ha), Mazdruvas (18,5 ha), Dambji (15,4 ha), Mežloki (7,3 ha), Jaunbunkas (4,0 ha) un Tauriņi (19,3 ha).

► Gidu pakalpojumu maksa

Apstiprināja gidu pakalpojumu cenrādi. Ekskursija ar gida stāstījumu pa Dundagas pili, tās apkārtni un ievērojamākajām Dundagas vietām — Valpenes akmens krāvums, Valpenes kapi, Kubalu skolamuzejs, Peldangas alas utt. (ilgums 1,5 līdz 5 stundas) skolēniem un pensionāriem maksā Ls 0,40, pieaugušajiem Ls 1,00. Ekskursija ar gida stāstījumu pa Dundagas pili un tās apkārtni (ilgums 1 līdz 1,5 stundas) skolēniem un pensionāriem

maksā Ls 0,20, pieaugušajiem Ls 0,50.

Iepriekš nepieteiktām grupām ārpus darba laika par ekskursiju papildu maksa Ls 5,00.

Ekskursiju maksu neiekasē no Dundagas pagasta bērnu un skolēnu grupām, invalīdiem un invalīdu grupām, kā arī pirmsskolas vecuma bērniem.

▶ Nekustamā īpašuma nodokļi

Nolēma piedzīt bezstrīda kārtībā par īpašumu Balvas nenomaksāto nekustamā īpašuma nodokļa parādu Ls 915,96.

Pagarināja īpašumam Irbnieki kārtējo nodokļa samaksas termiņu uz trijiem mēnešiem, neaprēķinot likumā noteikto nokavējuma naudu.

► Baložezera krasta aizauguma tīrīšana

Padome neiebilda pret SIA "Jaunemari" nodomu tīrīt Baložezera krasta aizaugumu atpūtas un peldvietas ierīkošanai.

► SIA "Gutta" iesniegums

Iepazinās ar SIA "Gutta" lūgumu nepieciešamas ražošanas objekta apkalpošanas zonai piešķirt lietošanā zemi Saules ielā 18 un Upes ielā 6 (kopā 6,1 ha).

Padome secināja, ka ēkas Upes ielā 6 un lielākā daļa ēkām Saules ielā 18 atrodas uz zemes īpašuma "Upeskalniņi". Pārējās ēkas atrodas uz zemes gabala ar kadastra Nr. 8850-020-0184, kas rezervēts pagasta padomes vajadzībām uzņēmējdarbības atbalstam.

Ieteica par ēku īpašuma Upes ielā 6 un Saules ielā 18 zemes izmantošanas noteikumiem vienoties ar "Upeskalniņu" zemes īpašnieku, bet par zemes gabala ar kadastra Nr. 8850-020-0184 nepieciešamību iesniegt pagasta padomei teritorijas izmantošanas pamatojumu.

iespējams dot kā reti kurā vietā. Lat-

vija ir unikāla zeme, kas saglabājusi

senās zināšanas par zālītēm, pirts

kultūru. Māra to dēvē par zelta āde-

ri, arī biznesa iespējām tagad un

nākotnē, un pati ar to arī nodarbo-

jas: strādā veselības nometnēs ar

slimiem cilvēkiem, piedāvā veselīgu

uzturu un pirts procedūras. Gan sli-

mošanu, gan ārstēšanos viņa izbau-

dījusi pati uz savas ādas un tagad

spēj palīdzēt cilvēkiem pat epilepsi-

jas, paralīzes un aknu cirozes gadī-

kuši pie specializācijas. Upmaļu

saimnieki ar tradicionālo lauksaim-

niecību vairs nenodarbojas, toties

piekopj pirts biznesu, ražo gandrīz

tikai ārstniecības augus. Maizi ie-

pērk no Kuldīgas, medu no Jēkab-

pils, vistas no Zemgales. Bergmaņi

rūpējas, lai bioloģiskie zemnieki

sadarbotos un tādējādi cits citu bal-

stītu, un Latvijā šādu saimniecību ir

ap četriem simtiem. Bergmaņi sāka

ar tuvāko apkārtni, ar Rendu. Kāpēc

pirkt pārtikas produktus veikalā, ja labu labos ražo turpat kaimiņi? Paš-

laik valstī top veselības saimniecību

Bet saimniecībā Bergmaņi nonā-

ķēdes pašā galā. No otras puses, arī pretsvaru šeit

jumā.

Uz zaļa zara Rendā, kur vesels gars un miesa

16. maijā uz Rendas bioloģiskās saimniecības mācību bāzi Upmalos pie Māras un Daiņa Bergmaņiem devāmies 15 cilvēku skolotāji, lauksaimnieki, tūrisma saimniecību pārstāvji — no Dundagas un Kolkas pagasta.

Māra dzimusi Dundagā, beigusi Kultūras darbinieku tehnikumu un vēsturniekus. Dzīvesbiedrs Dainis savā dzimtajā pusē tagad kļuvis par Rendas pagasta vecāko.

1989. gadā Bergmaņi paņēma atpakal Daiņa vecāku zemi (pašlaik 130 ha) un jau tūlīt sāka taujāt, kā izglītoties ekoloģijā. Nodibināja sakarus ar Liepājas biodinamiskajiem zemniekiem, piedalījās semināros un paši tos rīkoja. Pamazām iekopa saimniecību (vairāk nekā 10 slaucamu govju), taisīja sierus, attīstīja tūrisma nozari.

Sākumā visai ģimenei (trīs bērni) bija daudz visādu veselības ķibeļu,

bet, kā tagad Bergmaņi apgalvo: tas reizēm ir labi, jo tad ir jāsaņemas un jāatrod risinājums. Ne dēls, ne citi ģimenes locekļi slimības vairs nepazīst. Upmaļu saimnieki atzīst, ka sākumā veselības glābšanai varbūt lietojuši par daudz drakoniskas metodes, taču tagad visa ģimene ir vesela un dzīvespriecīga.

Kāpēc vecā paaudze tik stipra? Tāpēc, ka visu jaunību ir pārtikusi no putras un rupjas maizes. Tas ir pamatu pamats. Māras tēvs vēl tagad 90 gadu vecumā kaļ kapakmeņus — septiņdesmitgadīgajiem.

No vienas puses, Latvijā vairāk nekā citur pasaulē slimo ar vēzi. Mēs nepareizi ēdam (dienā būtu jāapēd vismaz 0,5 kg salātu), daudz grēko lielākā daļa skolu ēdnīcu. Baltijas jūras zivīs dioksīns, vēža izraisītājs, daudz reižu pārsniedz normu. Un tā tālāk. Māra uzsver, ka paši vien esam piedraņķējuši pasauli, kurā dzīvojam, un visvairāk cieš jaundzimušie — tie, kas atrodas

> kai tās prasmes, kuras skolēns jau pilnībā apguvis (vismaz 70%), un kas uzrādīta liecībās, un atzīmēs tās

▶ Nosaukumu piešķiršana

Piešķīra nosaukumus: Grāvmeži no īpašuma Birzgaļi atdalītajam 11,6 ha zemes gabalam, Mazirbes Mežvidi mantojamai īpašuma Mežvidu daļai. Sadalot īpašumu Ievadi, vienai tā daļai piešķīra nosaukumu Ievas.

► Novadu veidošanas projekts

un pašvaldību lietu ministrijas vēstuli un klāt pievienoto dokumentāciju par novadu izveidošanas projektu.

sta Ziemelkurzemes novada veidošanu projektā paredzētajām pašvaldībām: Dundaga, Ance, Kolka.

veidot lielāku novadu kopā ar Lubes, Īves un Rojas pašvaldībām, ja to padomes lemj iekļauties Ziemeļkurzemes novadā, un ar Valdgales

► Gāzmasku izsniegšanas punkti

un glābšanas dienesta Talsu nodaļas informāciju "Par gāzmasku un bēr-

tīkls, un to īpašnieki apgūst arī anales līdz Liepājai, un tajā piedalās ap 100 saimniecību. Tas varētu būt

kādi līdzekļi lietojami smadzeņu darbības rosināšanai, nervu nomierināšanai, asinsspiediena regulēšanai, možuma uzturēšanai, kur rodami visi nepieciešamie elementi, vitamīni u.tml., īsāk sakot — kā dabūt veselu miesu un garu. Ieraudzījām darbībā ekotualeti — tādu sirdsmājiņu ar niedru dīķi galā, no kura gruntsūdeņos nekas neieplūst.

nu aizsargkameru izsniegšanas kārtību" noteica pagastā šādus aizsarglīdzekļu izsniegšanas punktus:

• Vīdales skola (punkta vadītāja Aina Bērzkalne, tālr. 43598),

Lapu mēnesis

- Kaļķu ciema Vārpnieki (Velga
- Nevejas skola (Liene Kantsone),
- Dundagas vidusskola (Laimonis Ulmanis, tālr. 3291083),
- Veselības un sociālās palīdzības centrs (Diāna Teibe, tālr. 40115).
- ► Tirdzniecības atlauja

Atlāva SIA "Krasti L" tabakas izstrādājumu un alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību bistro kafejnīcā Talsu ielā "Tirgoņos".

► Kaļķu ciema valde

Apstiprināja Kaļķu ciema valdi: Aija Niegliņa — valdes vadītāja, Velga Rozenberga, Smaida Šnikvalde, Alda Šperliņa un Edgars Vilmanis.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Uzzinājām

- par jauniem projektiem, ko veido bioloģiskie lauksaimnieki, arī, lai aizsargātu Latviju no veselībai bīstamo produktu importa;
- kādus sasniegumus gūsim, kad iemācīsimies sadarboties ar kaimiņiem;
- kāpēc Upmaļu viesi labprāt izvēlas gulēšanu "silītēs" un kā uzlabot demogrāfisko situāciju Latvijā;
- kāpēc Baltijas jūrā zivis maina dzimumu un kāpēc rietumvalstīs arī tik daudz vīriešu maina dzimumu;
- par pirts un pēršanas "rupjmaizi" un "piedevām";
- par separēto tualešu priekšrocībām; • kāpēc Māras vīramāte gulēja ciešā

miegā 33 stundas no vietas.

Alanda Pūliņa

ji, "vēl jāmācās" — ja skolēna sasniegumi ir vāji. Bez šī vērtējuma vēl gada beigās angļu valodā, dabas zinībās, mūzikā, rokdarbos un sportā skolotājs ieraksta liecībā apkopojošo vērtējumu 10 ballu skalā ar vārdiem (sk. kā 3. klasē). Apkopojošo vērtējumu skolotājs var papildināt ar kodolīgu raksturojumu par

Izskatīja LR Reģionālās attīstības

Dundagas pagasta padome atbal-

Pagasta padome saskata iespēju pašvaldību, pārskatot tās robežas.

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības

tomiju, fizioloģiju, slimību patoloģiju, dabas dziedniecību u.tml., būtībā veidojas jauna izglītības sistēma. Tagad biodinamiskie zemnieki izstrādā jaunu projektu, ko iesniegs ES LIFE programmai, lai piesaistītu naudu katrai saimniecībai, kas ir sevi jau pierādījusi. Iecerēs ir veidot dažāda veida veselības pakalpojumus, ekskursijas skolēnu grupām, darba kārtībā ir sadarbības projekts ar Veselības ministriju. Novārtā nav atstāts arī tūrisms - rendnieki veido savu tūrisma maršrutu no Latgajaunums Eiropas mērogā.

Noskaidrojām vēl daudz cita:

Dundadznieks 2003

Sākumskolas audzēkņu sasniegumu vērtēšana vispārizglītojošās skolās

Sākumskolas klasēs bērni attīstās ļoti nevienmērīgi. Vienas un nekādas grūtības. Visas pārējās tās pašas zināšanas un prasmes dažādi bērni apgūst atšķirīgu laiku. Regulāri strādājot, attīstības atšķirības un skolēnu uztveres nākamajā semestrī. 2. semestra beiun apguves spējas izlīdzinās. Lai skolēnu nesodītu par lēnāku at-

nākamajā semestrī šo prasmju apgūšana vai lietošana bērnam nesagādās prasmes skolēns vēl turpinās apgūt gās skolotāji novērtēs katru prasmi,

Vērtēšanas kārtība 4. klasē

4. klasē dzimtajā valodā un matemātikā skolēnu sasniegumu vērtējumu izsaka 10 ballu skalā (ko izsaka katra balle, sk. 3. klases vērtēšanā).

Pārējos mācību priekšmetos 4. klasē skolēnu sasniegumus klases žurnālā ieraksta, lietojot apzīmējuRozenberga, tālr. 45318),

tīstību, sākumskolā ieviesa bezatzīmju vērtēšanas sistēmu.

Kādi ir skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas uzdevumi?

1.Veicināt skolēnu, pedagogu un vecāku sadarbību.

2.Konstatēt katra skolēna sasniegumus, ievērot viņa vajadzības, intereses, temperamentu un veselību.

3. Veikt nepieciešamo mācību procesa korekciju skolēnu mācību sasniegumu uzlabošanai, motivēt audzēkņu līdzdalību mācību rezultātos, mācot skolēniem veikt pašvērtējumu.

Vērtēšanas kārtība pamatskolā no 1. līdz 3. klasei

Pamatskolas pirmajās trīs klasēs gan ikdienas vērtējums, gan apkopojošais vērtējums par skolēnu sasniegumiem ir kodolīgs mutvārdu vai rakstveida vērtējums par mācību darbību un mācību sasniegumu attīstības dinamiku, saskarsmes un sadarbības prasmēm. Trešajā klasē skolēniem sāk nedaudz veidot priekšstatu par apkopojošo vērtējumu 10 ballu skalā.

Atspoguļošana liecībā

1.---3. klasēs skolēnu mācību sasniegumus pilnībā novērtē tikai mācību gada beigās. Pēc 1. semestra skolotājs liecībās ar "jā" atzīmē ti-

apguves kvalitāti ar "jā" — ja skolēna sasniegumi ir labi (70%), ar "daļēji" — ja sasniegumi ir viduvēji (no 50 % — 70 %), un ar "vēl jāmācās" — ja skolēna sasniegumi ir vāji (mazāk par 50%).

3. klasē mācību gada beigās dzimtajā valodā un matemātikā skolotājs ieraksta apkopojošo vērtējumu 10 ballu skalā ar vārdiem (10 — "izcili", 9 — "teicami", 8 — "ļoti labi", 7 — "labi", 6 — "gandrīz labi", 5 — "viduvēji", 4 — "gandrīz viduvēji", 3 — "vāji", 2 — "loti vāji", 1 — "loti, loti vāji").

Arī apkopojošais vērtējums raksturo, kā skolēns apgūtās zināšanas un prasmes iesaista darbībā.

mus: "x" — apguvis, "\" — daļēji apguvis, "—" — vēl jāmācās.

Atspoguļošana 4. klases liecībā

4. klasē dzimtajā valodā un matemātikā liecībā ieraksta vērtējumu 10 ballu skalā.

Pēc 1. semestra skolotājs liecībās ar "jā" atzīmē tikai tās prasmes, kuras skolēns jau pilnībā apguvis (vismaz 70%).

Mācību gada beigās anglu valodā dabas zinībās, mūzikā, vizuālā mākslā, rokdarbos un sportā iepretī liecībā norādītajiem galvenajiem mācību sasniegumiem ieraksta skolēna mācību sasniegumu vērtējumu, lietojot apzīmējumus "jā" — ja skolēna sasniegumi ir labi, "daļēji" — ja sasniegumi ir viduvē-

skolēna mācību sasniegumu attīstības dinamiku, viņa mācību darbību, saskarsmes un sadarbības prasmēm.

Bezatzīmju vērtēšanas sistēma nebūt nav tik loti saprotama un pieņemama daudziem vecākiem. Tāpēc, lai labāk izprastu sava bērna mācību sasniegumu vērtēšanu gan ikdienā, gan pārbaudes darbos, aicinu vecākus pēc iespējas biežāk atnākt uz pārrunām pie sava bērna klases audzinātājas vai priekšmetu skolotājiem.

Visus laipni gaidām Mazajā sko-

Vēsma Frišenfelde, 1. — 4. klašu mācību pārzine

Lauzīsim galvas dotajā virzienā Ko uzspridzina bumba?

25. aprīlī vidusskolas direktors Uldis Katlaps saņēma ziņu, ka vidusskolā ievietots spridzeklis. Pēc teikt? laikus veiktām darbībām drīz vien zīmīšu izplatītāji pagasta centrā.

na, gan lapiņas — arī mazi spridzek- atklāt vainīgo. līši — vedina uz dažādām pārdomām.

Direktors Uldis Katlaps

sten 11.05 man kāds piezvanīja uz ķīgs, lūdza Saldus speciālistus braukt atklāšanas iespējas aizvien palielinās. nav sapratis, ko izdarījis. Taču viņam mobilo telefonu un pārvērstā balsī atpakaļ. Skolēni devās mājās. Pēc di- Jāskaidro, ka jociņi tieši skar vecāku drīz būs četrpadsmit... paziņoja, ka mūsu skolā novietota viem pēcpusdienā policija jau atļāva maku un var ļoti ietekmēt jokotāju bumba, kas pēc 20 minūtēm sprāgs. ieiet skolas ēkā. Pati pirmā doma — zvana kāds vietējais. Tas notika skolas akreditācijas laikam tā bija nejaušība, ka piezvanīja laikā, un iepriekšējā dienā ar komisijas tieši mums. speciālistiem bijām pārsprieduši drošīni.

Tad devu noteikto trauksmes signā- tā bija nejauša sakritība? lu, kas skolā visiem jāzina.

— Vai visi arī zināja?

kāds skolēns pamuļķojas, jo zvans ir stījuši klāt. brīvi pieejams. Trauksmes signālu gan blēņdari nekad nav atdarinājuši.

mācību trauksme?

– Manā laikā nav. Tā bija ieplāno- aizgājuši prom. ta maijā, bet tagad tik ātri nenotiks.

— Kā ar dažu labu slimību — ja izslimo un paliek dzīvs, tad nevajag vairs vakcinēties?

- Mācību trauksme notiks nākamajā mācību gadā.

noticis?

- Es to pateicu evakuējoties.
- Vai paniku tas neradīja?

(Turpinājums no 1. lpp.)

— Kā ieskicējas pieci turpmākie darba gadi?

mām kārtām. Akreditācijas komisija mumu nav viegli. mūs ātrāk nepārbaudīs, ja vien neizklasi pamatizglītībā.

— Kā skola gatavojās šim noti- zēt. Pat ja emocionālā ziņā esmu ar risināms jautājums. kumam?

par godu akreditācijai nedarīja, neko ceļu pie skolēniem. Un vēl. Man līdz- darbs ir pārāk sadrumstalots. nesacepa. To arī komisija atzina, ka tekus ar visu skolas vadību jāvirza Gan pagātnē, gan nupat pēc akre

— Nē

ātri. Pēc desmit minūtēm visi bija ārā.

Zibenīgi ieradās iecirkna inspektori, tu? mūsu ugunsdzēsēji, Talsu policisti.

taču, pēc telpu pārmeklēšanas neko bas avīzi. Jārunā par reāliem zaudēju-— Divdesmit piektajā aprīlī pulk- neatrodot un saprotot, ka zvans ir muļ- miem, par to, ka zvanītājus atklāj, ka nītāju, un diemžēl jāsecina, ka puisis

Vainīgais tagad noskaidrots, un sodāmības apziņu.

- Kāda bija skolas rīcība?

- Kas to atklāja?

nāk ar laiku.

— Pašu policisti. — Kāds bijis lapiņu rakstīšanas iemesls?

- Jautrības joks, lai nebūtu tik garlaicīgi, lai kaut kas Dundagā notiktu. - Kad cilvēkiem pateica, kas īsti Nevienu biedēt skolēni negribēja. Bet minālatbildību tieši šādos gadījumos. izvērtās ne visai lāga, jo vairāki mazi bērni, arī vecāki iedzīvotāji nobijās. — Kāda ir skolas attieksme?

jiem. Kā to izdarīt, tas viņu pašu ziņā. bas atņemšanu uz sešiem mēnešiem, (Sk. atklātu vēstuli "Dundadz- sodu izciešot nosacīti. Cilvēks ieguvis niekā". — A A)

bumbas mest un skolēniem skolēnus rēs nēsāt ieročus, arī kā mednieks. Es — Kad šādu ziņu pareizāk būtu šaut ir ikdiena. Planēta kļūst aizvien šādu zvanīšanu par jokiem nesauktu. vienotāka un laikam jau uz galu Šoreiz zvanītājam, Talsu Kristīgās - Laikam tad, kad izgājuši ārā. griežas. No otras puses, pie mums skolas audzēknim, ir tikai 13 gadu, noskaidrojās, ka nekādas bumbas Labāk, ja sākumā nezina, cik viss ir visas slimības atplūst ar laika nobīdi tāpēc krimināllieta nav ierosināta nav un ka vaininieks nav tālu jā- nopietni, lai neiestrēgtu durvīs. Taču un katram puslīdz godprātīgam cil- (iepriekšējā "Dundadzniekā" bija nemeklē. Atklāti arī dīvaina satura skolas kolektīvs ēku atstāja pietiekami vēkam šī aizkavēšanās būtu jāveici- precīzi ziņots par ierosinātu kriminālna. Viena Dundagas skolēnu pa- lietu. — A. A.), taču lietu sūtīs uz tie-Cietušo nav, varētu atviegloti Manā telefona atmiņā palika nu- audze tagad dzīvos ar bumbas un su audzinoša rakstura piespiedu lī-

Pēdējie izsauca atmīnētājus no Saldus, un policijai, arī sadarbību ar pašvaldī- tiem. Labi, ka neatbrauca saldenieki. dzīvi. Tas viss jādara, lai kliedētu ne- zvanītāju. Tātad policijas tehniskās

— Man ir ierosinājums. Rudenī skolā uzņēma divus bijušos Ugāles stu un apavu nospiedumi, liecinieku - Skolas aizbarikādēšana ar pie- vidusskolas audzēkņus, kurus par redzētais utt., - tas viss paliek. bas jautājumus, evakuāciju. Tomēr vienotu tekstu, ka mācības skolā līdzīgām izdarībām izslēdza no skotūlīt zvanīju policijai uz Talsiem un nenotiks, un lapiņas ar draudīgu las. Dundagas skola izrādīja puišiem pēc atbildes sapratu, ka viss ir nopiet- saturu pie pagasta centra mājām pretimnākšanu. Varbūt vajadzēja ma "Absolūti ticami". Vai tas ir hulidažas dienas pirms bumbas, — vai ierosināt ugālniekiem dalīties savās gānisms, sabiedriskā miera traucēšapārdomās par bumbošanu un tās na? Jā, pieminēta nošaušana. Nu, ja - Acīmredzot. Pagasta centrā izlī- sekām. Ja pieaugušie jauniešiem kāds to ļoti pārdzīvo... Katrā gadījumā mēto lapiņu autori ir Dundagas vidus- bargi pakrata pirkstu, tas ir viens, krimināllietu tur nevar ierosināt. — Jā, lai gan daži skolotāji mazliet skolas audzēkņi. No kāda raidījuma ja to pašu pastāsta vienaudži, tas ir vilcinājās. Lieta tā, ka laiku pa laikam saklausījušies un nedaudz paši pierak- kas cits. Iespējams, varēja izmantot kā darbība? skolas avīzi.

- Skolotāji gribēja ar viņiem ru- tagad nav par vēlu. Es nedomāju, ka ļoti liela slodze. Tagad ir arī Raimonds – Kad pēdējo reizi izmēģināta nāt. Divi ir vairāk vainīgi, divi citi bija šādiem skolēniem, kam paslīdējusi Pudulis, un situācija ir uzlabojusies, nejauši gadījušies sākumā klāt un tad kāja, vajadzētu izbojāt nākotni. Bet par ko liecina arī iesniegumu skaita mācība ir jāsaņem. Un kaut kas jāielā- samazināšanās. Turklāt abi kārtībnieki go mums visiem.

Normunds Grūbis, Talsu rajona nests, bet tas nav iespējams. Policijas pārvaldes priekšnieks

grozījumus likumos, lai paredzētu kri- nība gan, man šķiet, ka kopīgais poli-Pirms mēneša Talsu rajona tiesā

izskatīja Valdemārpils gadījumu -

citādi nekā pērnruden. Bet pieredze bā atbilst augstajiem kritērijiem? Ar šiem jautājumiem saskārušies visi Ir bijis tā, ka es domāju vienu, ko- vidusskolas direktori jau ilgstošā lektīvs — citu, turklāt arī kolektīvā laikposmā, un diemžēl jāsecina, ka — Darbs jādara nemitīgi, tas pir- domas dalās. Ko darīt? Pieņemt lē- mācību iestādes vadītāji ir mainījušies, bet problēmas ir palikušas.

Ļoti iepriecināja skolēnu pašpār-Akreditācija uzrādīja arī tādu skoveidosim jaunu programmu. Par to valde. Žēl, ka akreditācijas dēļ pietrū- las kolektīvam sen zināmu faktu kā gan domājam — proti, par korekcijas ka laika viņus uzklausīt un atbalstīt. daudzu skolotāju pārslodze. Tas ne-Vienu otru reizi arī mazliet piebrem- var neskart mācību kvalitāti. Atkal

jauniešiem vienisprātis, amats liek Pilnīgi piekrītu rajona izglītības Dundagā strādāju pirmo gadu. skatīties caur direktora brillēm. Jāat- darba vērtētāju piezīmēm par pārāk Tomēr liekas, ka neko daudz īpaši zīst, ka mazā skolā es vieglāk atradu kuplo direktora vietnieku skaitu, -

ju viedokli, ka viens punkts līdz mak-

misijas vērtējumam esot pietrūcis

pašvaldības vainas dēļ. Pagasts ne-

- Skolotāji lēma, ka audzēkņiem līdzīgu lietu. Zvanītājs jau bija sasniejārod iespēja atvainoties iedzīvotā- dzis 14 gadus, un viņu sodīja ar brīvīzīmogu uz visu mūžu. Viņš nevarēs — Visu iespēju zemē Amerikā strādāt tiesībsargājošās iestādēs, neva-

nopūsties. Tomēr gan spridzināša- murs, un policijai bija samērā viegli lapiņu mācību. Bet — ko skolai va- dzekļa piemērošanai. Tiesa būs, un jadzētu darīt, lai turpmāk tā nebū- vecākiem jāsedz civilprasība. Valdemārpilī šī summa bija ap simt latu, Saredzu darbu skolai, vecākiem Dundagas gadījumā — ap diviem sim-

Mana darbiniece ir tikusies ar zva-

— Jūsu darbinieki ātri atklāja iespējas ir gana lielas?

- Nekas nepaliek bez pēdām. Pirk-

— Kas sakāms par lapinām?

— Teksts ir aizgūts no TV3 raidīju-

- Kāda varētu būtu profilaktis-

— Kamēr Uldis Šmediņš bija vienī-— Pilnībā piekrītu. Varbūt tas vēl gais inspektors Dundagā, viņam bija iet reidā. Policistu klātbūtne vien jau ir profilakse. Ideāli būtu savs patruļdie-

Veidojoties novadam, policijas — Pirms dažiem gadiem pieņēma centrs varētu atrasties Dundagā. Taiscistu skaits valstī nepalielināsies.

Alnis Auziņš

Ekotūrisma seminārs un vides diena

Latvijas Vides aizsardzības fonda līdzfinansētā projektā "Zaļais stars" 23. V Dundagas vidusskolā notika seminārs "Ekotūrisma prakse un sadarbības tīkls maršrutā Kolkas aplis" sadarbības un kopīgu piedāvājumu veidošanai ekotūrisma maršrutos (pārtikas audzētāji, tirgotāji, viesu māju un kultūrvēstures objektu īpašnieki u.tml.). Uzstājās lektori no Vides ministrijas, Ventspils būvuzņēmuma, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas (VKPAI). Interesentiem "Ziemelkurzemes "AGENDA-21" centrā" pieejami materiāli par riska novērtēšanu un darba drošību un informācija par lētiem būvmateriāliem. Tehnikas pieminekļu speciālists Andris Biedriņš informēja par industriālo mantojumu (dzirnavas, tilti, cepļi, bākas utt.). Viņš arī ierosināja ieteikt VKPAI iekļaut pieminekļu sarakstā bruģēto Dundagas - Talsu zemesceļa posmu, spēkstaciju, muižas alus brūzi un spirta brūzi. Starptautiskajā vides dienā 5. jūnijā plkst. 12.00 pulcēsimies pie Dundagas ūdenstorņa. Uzzināsim par ūdens tīrību, taupīšanu, mazgājamiem līdzekļiem un citiem ūdensjautājumiem.

Latvijā

30. aprīlī Aizrobežu mākslas muzejā atklāja izstādi "Ar Rembranta vārdu", kurā vienkopus skatāmi izcilā gleznotāja oriģināli, kopijas un viltojumi.

2. maijā par Satversmes aizsardzības biroja vadītāju apstiprināja Jāni Kažocinu.

4. maijā Rīgā atklāja 2. Latvijas bērnu forumu.

10. maijā dzejnieks Imants Ziedonis svinēja 70 gadu jubileju uz jaunāka dzejoļu krājuma "Trioletas" atvēršanas svētkus.

13. maijā valdība piešķīra Ls 55 000 Irākas atjaunošanai.

Maija vidū viesnīcas "Rīga" vadības iebildumus izraisīja iepriekš saskaņotā jauno mākslinieku izstāde viesnīcas logos - protests pret patērētājsabiedrību.

18. maijā Tērvetē, muzejā "Ķipi", notika dramaturga Mārtiņa Zīverta 110. dzimšanas dienai veltīts pasākums.

18. maijā par "Latvijas ceļa" priekšsēdi ievēlēja bijušo Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektoru Jāni Nagli.

19. maijā veselības stāvokļa dēļ no amata atkāpās Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadītājs Guntis Rutkis.

24. maijā Rīgā notikušajā Eirovīzijas dziesmu festivālā uzvarēja Sertaba Erenere no Turcijas.

Pasaulē

27. aprīlī Pasaules Veselības organizācijas vadītāja Grū Hārlema Bruntlande aicināja pasaules valstis sadarboties cīņā pret "gadsimta epidēmiju" — smago akūto respiratoro sindromu (SARS).

Maija sākumā Singapūras ārsts Mārtiņš Kopickis paziņoja, ka SARS pusgada laikā sasniegs Austrumeiropu.

1. maijā daudzviet Eiropā uzliesmoja kreiso spēku izraisītas nekārtības.

4. maijā 440 km no paredzētās vietas piezemējās kosmosa kuģis "Sojuz" ar diviem ASV astronautiem un vienu Krievijas kosmonautu.

4. maijā ASV centrālajā daļā viesuļvētrā gāja bojā vairāk nekā 30 cilvēku.

4. maijā Latvijas režisore un māksliniece Signe Baumane 30. starptautiskajā animācijas filmu festivālā Ņujorkā ieguva pirmo vietu par darbu "Sieviete".

6. maijā Austriju satricināja pēdējā pusgadsimta lielākais streiks, kura dalībnieki protestēja pret valdības iecerēto pensiju reformu.

mums nav nekā lieka, lai tikai labāk skolas parlamenta darbs tā, lai to vai- ditācijas esmu dzirdējis dažu skolotāizskatītos. Pavisam nedaudz šo to rāk sapludinātu ar pārējo skolu. piefrizējām, piemēram, lai skolas nolikums atbilstu jaunākajām nostādnēm, pievienojām pedagoģiskās padomes un vecāku padomes nolikumu. Bet tas viss dzīvē notiek. Man kā direktoram pārāk sarežģīti nebija, jo visumā dokumenti bija kārtībā.

stresu piedzīvojām.

— Lūdzu, īsu kopsavilkumu pēc kus neapšaubāmām veiksmēm ir arī pirmā mācību gada Dundagā!

uztraucoši neatrisināti jautājumi. Kalnus neesmu gāzis. Grūtāk veicās tādēļ, ka iepriekš biju strādājis nozīmē, ka skolas vairāk un vairāk skolā ar nelielu skolēnu skaitu. Pār- savstarpēji konkurēs, cīnoties par liecinājos, ka mazas skolas vadītāja skolēnu. Priekšroku bērni un vecāki metodes te neder. Tāpēc arī pirmais dos labākajām, t.i., tādām, kur strādā gads pagāja mazliet taustoties. Jau visprofesionālākie skolotāji. Vai mūtagad varu teikt: pašlaik šo to darītu su vidusskola, vai visi skolotāji pilnī-

Visbeidzot, paldies visiem skolotā- simāli augstākajam akreditācijas kojiem par darbu!

Problēmu ledus nav sakustējies esot pietiekami ieinteresēts, par maz Pagasta padomes priekšsēdētāja atbalstot ... Tā ir klaja jautājuma neiz-Gunāra Laicāna viedoklis

pratne. Gandrīz neērti atgādināt, cik — Akreditācija ir notikums, kas daudz pašvaldība darījusi. Lielais Tā kā iepriekšējā akreditācija bija liek kritiski novērtēt visus mācību kredīts, kura sekas visas pagasta pirms desmit gadiem, tad zināmu iestādes samezglojumus, iespējamās struktūrvienības jūt vēl tagad, deva

grūtības nākotnē. Jāatzīst, ka līdzte- ievērojamu atspaidu skolai.

Tāpēc vismazāk gribētos, lai skolā iestātos pašapmierinājums, jo tam Skolēnu skaits aizvien sarūk. Tas iemesla neredzu.

Alnis Auziņš

8. maijā ASV Senāts vienprātīgi nobalsoja par NATO paplašināšanu, arī Latvijas uzņemšanu Ziemeļatlantijas apvienībā nākamgad.

8. maijā Norvēģijas parlaments izvirzīja ASV prezidentu Džordžu Bušu un Lielbritānijas premjerministru Toniju Blēru Nobela miera prēmijai par sekmīgu karu Irākā. 10. un 11. maijā Lietuvā tauta nobalsoja par iestāšanos Eiropas Savienībā.

17. maijā, piedaloties mazāk nekā pusei vēlētāju, Slovākijas pilsoņi nobalsoja par iestāšanos Eiropas Savienībā

23. maijā Alžīrijas galvaspilsētā Alžīrā zemestrīcē gāja bojā vairāk nekā 800 cilvēku.

A.P.

Ciemos

KAĻĶI

(Nobeigums. Sākumu sk. iepriekšējā numurā.)

No vecās un visvecākās kaļķnieku paaudzes atmiņām līdz jaunāko kaļķnieku dzīves atziņām — tāds šoreiz atvērums. Diemžēl jāsecina, ka paaudzes dzīvo visai savrup. No malas jau šķiet tik vienkārši — liktu prātus un spēkus kopā un dažu labu lietu nokārtotu...

ATSKANAS NO SKOLAS

Raksts jau gandrīz bija sagatavots, kad Velga Rozenberga paziņoja jaunumu: nupat Aivars Kūla kopā ar citiem jaunās paaudzes kaļķniekiem vecajā skolā atraduši tīstokli. To rakstījuši studentu celtnieki vienības dalībnieki. Lūk, šis teksts:

"18.08.89.

Sveiciens nākamajām paaudzēm! Ir 1989. gads. Draud(z)īgi klaudz āmuri, žvīkst zāģi, un studentu vandalu vienība "Senči" sit melno grīdu. Pamīšus skan 1985. gada hīti.

Vēstījums nākamajām paaudzēm ir tapis, lai iemūžinātu "Senču" nedziestošo slavu. Šis vētījums ir jānodod jaunajai "Senču" paaudzei.

"Senči" - studentu celtnieku vienība, dibināta Latvijas Valsts universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē 1972. gadā."

Tālāk dalībnieku neatšifrējami paraksti

AMATNIEKI CAURI LAIKIEM Vijoļmeistars Kroniņš

Milda Letauere: "Ap 1930. g. Grīvlejās rūmē dzīvoja valinieks, tāds Kroniņš, viņš taisīja vijoles. Gāja aiz Raņķnieku pļavu meklēt materiālus. Ap 1940. g. pagasta vecākais Lodiņš (Legzdiņš) bija viņam izgādājis lielu apbalvojumu no valdības, bet mainījās varas un Kroniņš nedabūja apbalvojumu. Vecumā nonāca pansionāta abi ar sievu. Atceros, ka viņš koku vispirms vārīja, bet stīgas un lociņu pirka. Kroniņš bija uztaisījis 32 vijoles un trīsdesmit trešo uzdāvināja man. To man pirms neilga laika nozaga. Viņam bija tikai nazis, nekādu citu instrumentu. Pati es dikti maz spēlēju, pa vācu laiku drusku. Bet man ļoti patika iet karnevālos, tur vijoli izmantoju."

Kiegelu ceplis

Velga Rozenberga: "Cepli uzcēla Vārpnieku saimnieks Augusts Egle."

M.L.: "Egle pats staigāja ar pakulu biksēm, lai uztaisītu ķieģeļu cepli. Latvijas laikos pie Egles strādāja meistars, kas darbnīcā taisīja podus un krūzes. Atceros krūzi ar Jāņu vainagu. Cepļa vadītājs bija mans vīrabrālis Rihards Letauers, bet vīrs Jānis strādāja par kurinātāju, tur bija dikti jāmāk

Galdnieki

V.A.: "Celmerēs viens onkulis bija galdnieks. Robežgrāvjos Teodors Skuja bija galdnieks un viņa dēls arī, tas aizgāja uz Dundagas galdniecību."

Kalēji Šleseri

V.R.: "Paps bija kalējs trešajā paaudzē. Bija divas smēdes — Šleseros, kur dzīvojis Vecšlesers - mans vec-

Gan kaļķnieki, gan talcinieki no Rīgas vairāk nekā desmit gadus kolhoza ēdnīcā mielojās ar Mildas Letaueres gardajiem ēdieniem.

nieci."

Vārpa.

SKAISTA BIJ'

vectēvs Fricis, un manās mājās Priediņos. Tos uzcēlis vectēvs Jānis Šlesers 20. gados un iekārtojis smēdi. Tēvs par kalēju strādāja vēl 90. gadu sākumā, bet tad vairs mājās smēdes nebija. Es gan atceros, ka 60. gados tēvs mājās kala zirgus, dažādus instrumentus — dunčus biešu griešanai, nazīšus. Mežmalā pie pirtiņas viņš kala zirgus arī čigāniem. Nazīši bija ļoti labi, bet es, ēdnīcā kartupeļus mizojot, visus nomizoju plānus. No tēva kalumiem mājās palikusi plīts apmale, dunči, kapli u.c. Papam patika vellu dzīt, kad atbrauca kāds ar savu vajadzību, tad, pabeidzis darbu, viņš pa kluso uz atvadām tam pie ratiem piesēja kādu grabuli. Pēdējos kolhoza gados, kad dažiem zirgi vēl bija, bet kalēju trūka, papam brauca pakal un veda ar lielu cieņu uz Mērsragu un citām attālām vietām."

Kurpnieks Jāzeps (Juozas)

M.L.: "Eglem bija nelāga mute. Tolaik visi rakstīja vēstules Staļinam, viņš teica; nav jau nekāda m..., ka viņam jāraksta. Tad visiem bija steigšus jānodod labība. Nē, Egle teica, es nožāvēšu uz aizvedīšu kārtīgu labību."

Aldas Šperliņas pārdzīvojumi un reizē raibu raibie piedzīvojumi ir atsevišķs stāsts stāstā. Tāpēc to līdz ar Mildas Letaueres atmiņām par mežabrāļu slēpšanu nolēmām publicēt jūnijā, kas arī ietver piemiņas datumu.

Vārpnieki kādreiz un tagad

Saimnieks Augusts Egle ap māju (1933) iestādīja lielu augļu dārzu un uzcēla kieģeļu cepli. Pēc ģimenes izsūtīšanas Vārpniekos izvietojās kolhoza kantoris un ciema padome, no 1951. g. līdz šim laikam mājvietu radusi bibliotēka. Dažādos gados namā bijis feldšerpunkts, sadzīves pakalpojumu punkts (mainīta vilna pret dziju, pārdotas adītas jakas), kolhoza ēdnīca,

A.P.: "1950. g. maijā sākās parakstīšanās uz obligācijām. Atceros, trīs jaunas slaucējas aizmuka uz pirtsaugšu, lai nebūtu jāmaksā, es paliku viena pati un parakstījos par simt rubļiem. Pēcāk arī tās bēgles parakstījās.

Mēs slaucām ar rokām trīsreiz dienā, katrai bija 44 govis. Dikti viegli gāja! Tikai samaksas nebija.

Vēlāk, kad biju brigadiere, pa nakti rēķināju izstrādes dienas. Bija jāparedz plāns uz priekšu, cik no hektāra izaugs.

Vasarā izmaksāja nelielu summiņu. Es sev nopirku baltas čībiņas, toreiz tādas bija modē, un baltas kapzeķītes. Balles notika kantorī Skuju mājās Robežgrāvjos. Uz balli Oktobra svētkos gājām ar plikām kājām, jau uzsalis bija! Tikai tad, kad nonācām galā, uzvilkām baltās čībiņas. Jaunie to negrib uzklausīt, skaista mums jaunība bija!"

M.L.: "Tāpēc, ka nevienam nekā nebija."

A.P.: "Skuju mājās bija klubs, kino rādīja, kādi 30 pāri uzreiz varēja dejot. Tagad ēka sabrukusi. Mani tur uzaicināja par kluba vadītāju."

M.L.: "Pie Skujas arī sapulces rīkoja. Vera Vilcmeiere no Vidzemes te visus izskoloja ēst taisīšanā. Viņa mani pierunāja iet uz ēdnīcu. Kļuvu par saimnieci ilgus gadus - arodbiedrības ballēs, atskaišu sapulcēs, kāzās, Sieviešu dienā... visos izrīkojumos. Strādāju kolhoza ēdnīcā, kas pastāvēja laikam līdz 1992. gadam. Cik daudz talcinieku no Alfas brauca! Un kādi man bija saldie ēdieni — gan ar vafelēm, gan ar maizi!"

Marianna Motmillere, no 1957. līdz 1962. g. strādājusi par ciema padomes priekšsēdētāju, pēc tam līdz 1971. gadam par sekretāri: Foto no M. Letaueres albuma ""Oktobra revolūcija" bija viegli pārredzams kolhozs, cilvēki jauki, atsaucīgi."

> V.R.: "Skolas parkā svinēja Jāņus. Vienmēr bija klāti galdi, deju grīda."

A.P.: "Vēlēšanu laikā visu dienu kaut kas notika, rādīja kino, no Dundagas uzstājās ar priekšnesumiem. Tagad vēlēšanu dienā nekā."

M.L.: "Nav arī vairs, kas iet."

Ilze Pilmane: "Bet jāmāk cilvēkus sapulcināt!

Cilvēki diezgan sagāja ragos, kad, kolhozu likvidējot, sāka mantu dalīt. Tie, kas mazāk bija nostrādājuši, aizbrauca ar labākajiem traktoriem."

Pašdarbība

Šis vārds šķiet īsti vietā, jo kaļķnieki tiešām vēlējušies paši darīt.

M.M.: "Kaļķu skolā notika visi sarīkojumi — bērnības un pilngadības svētki, karavīru pavadīšana armijā. Kopā ar ansambli braukāju pa apkārtnes ciemiem. Atceros, ka Artūrs Apinis bija liels akordeonists. Bet daudz esmu aizmirsusi!"

A.P.: "Piecdesmitajos gados mums bija mazs korītis, ko diriģēja Ūpis."

V.R.: "Dažādos gados bijuši vairāki ansambļi. 60. gadu beigās dziedāju es, Anna Simanoviča, Marianna un Vita Motmilleres, Vita Egle u.c. Vadīja Māra Bernāne (atnāca no Kuldīgas). Vēlāk elektroģitāras spēlēja Andis Nierliņš, Jānis Piliksers, Guntars Ozollapa. Ar smago mašīnu braucām koncertēt uz Ģipku, Mazirbi, Cīruļiem, Tiņģeri, Pūņām. Dziesmas "Lazdas zars", "Mežābele", "Pie vecajiem akas grodiem". Tērpi: zaļas kleitas ar baltām krādziņām un no pelēka linu auduma vasarai."

M.L.: "Man patika taisīt maskas un piedalīties karnevālos. Esmu bijusi Zivju kiosks (kāds mākslinieks palīdzēja uztaisīt), Kņazs, Rudzu statiņš, Vells (Popnieku saimniece man uzdāvināja spožu, melnu cepuri, tai piešuvu ragus klāt), Gailis frakā (šausmīgi dzeltenu triko kreklu apšuvu ar spalvām, milzīgs darbs!) Nošu atslēga, Sputņiks, Asā slota!

Teātris man patīk kopš bērnības. Kad biju jau pieaugusi, iestudējām Purva velnu trīs cēlienos. Vēl pagājušo gadu Vārpā pie Kramiņas spēlēju."

A.P.: "Kā mēs paši mācījāmies teātri spēlēt! Skolu izremontēja, nolaida grīdu lejā, lai izveidotu skatuvi, kur spēlēt. Vēl tagad atminos, kā vienā ludziņā es saku: tagad sniegputenī vajag septiņus sniega tīrītājus, nevis piecus!"

V.R.: "Es teātri nespēlēju, bet vienreiz biju sufliere — lugā "Čaukstenes".

M.L.: "Teātri kādreiz spēlēja Andris Šermukšnis, Mārīte un Jānis Župi."

I.P.: "Pie Māras Bernānes bija ziedu laiki. Kalku ansamblis pa visu rajonu brauca spēlēt. Jānis Piliksers un Guntars Ozollapa kāzās muzicēja."

Raksta tapšanas laikā mūžībā aizgāja Jānis Žups. V. Rozenberga: "Bērēs Milda Letaure, aicināta atcerēties vecos laikus, izstāstīja gadījumu no teātra spēlēšanas. Uz skatuves bijis apgāzts galds, Mārīte zem tā suflējusi. Mārīte vēl teikusi: "Tikai nenobradā mani zem galda!""

TAGADNE

Plaģu jaunsaimnieki

Alda Šperliņa pieder tiem nedaudzajiem dundadzniekiem, kas pēc ilga laika atgriezusies dzimtajās mājās un jau desmit gadu kopā ar savējiem veiksmīgi saimnieko Plaģos.

A. Š.: "Atmodas laikā iebraucām apskatīties. Plaģos dzīvoja četras ģimenes. Vīrs Gunārs sākumā bija pret

kurināt. Viņš uz turieni aizgāja kolhoza sākumā.

Rudenī mālus raka, pa ziemu tie izsala. Ķieģeļi iznāca ļoti labi. Kādi Prometejos vēlāk bija pirmā šķira, te bija trešā šķira. Man liekas, ap 1960. gadu darbus ceplī pārtrauca."

Vilis Aviņš: "Te ir vislabākais māls, pirmās šķiras. Prometejos tāda nav, ciets un dikti krāsains. Meistars bija Rihards Letauers, palīgos pieci seši vietējie iedzīvotāji. Ķieģeļus pārdeva. Mājas, krāsnis un skursteņus varēja mūrēt. Cietāk nodegušos, zilganākos, izmantoja skursteņiem. Labi bija, precīzi nogriezti. Prometejos bija reizēm iesprāguši un nelīdzeni. Egle arī māju uzcēla no saviem kieģeliem. Viņam palīgos strādāja divi poļu puiši."

4

V.R.: "Kaimiņos Šleseros dzīvoja kurpnieks Jāzeps Šermukšnis, lietuvietis, kas te bija palicis un ieprecējies. Nesu viņam kurpes labot. Kolhoza laikos viņš šuva arī zirglietas."

IZSŪTĪŠANA UN CITI PADOMJU VARAS SPAIDI

Latvijas arhīvi, pielikums, LVA, 1995, Nr.4: 1949. gadā represēti Kaļķu iedzīvotāji: Ansis, Emīlija un Edgars Kārkliņi — Celmiņi, Ida Legzdiņa — Čulbi, Valda Vizbule — Dumbrāji, Augusts, Alvīne un Lidija Egles — Vārpnieki.

V.R.: "Mammu izveda jau 1941. gadā un 1949. gadā gandrīz otrreiz. Vina tad atradās pie radiem Kārkliņiem. Aizveda līdz Stendei. Bet mamma labi prata krieviski, viņu palaida vaļā."

kolhoznieki atceras kā uzplaukuma laiku. Par robežšķirtni min priekšsēdētāja Leona Āla ierašanos. Galvenais darba virziens — graudkopība. No 1951.g. Kaļķu kolhozs pārtop "Oktobra revolūcijā", vēl pēc diviem gadu desmitiem apvienojās ar "Dundagu".

pasts (joprojām). Septiņdesmitajos

gados tēva mājās dzīvoja A. Egles

meita Valentīna un strādāja par saim-

strādā V. Rozenberga. Lasītāju skaits

gan pamazām rūk: 2000. g. atzīmēti

92, 2001. g. — 90, 2002. g. — 88,

ēdnīcas telpās notikušas balles un dis-

kotēkas. Bet, kā saka Velga, solīdiem

dejotājiem telpa pārāk maza, savukārt

mūsdienu jaunatnei jāsēž klāt. Tagad

apakšstāvā reizēm sapulcējas mednie-

ku kolektīvs un Kaļķu valde. Tur rīko

arī bēru mielastus un jubilejas, vairāk-

kārt viesojies dramatiskais kolektīvs

Iznemot grūto sākumu, no 60. gadu

(KOLHOZLAIKU) JAUNĪBA

Vēl pirms nedaudz gadiem bijušās

šogad — pagaidām 66 lasītāji.

Pēdējos astoņus gadus bibliotēkā

M.L.: "1948. g. Ziemassvētkos nodibināja Kaļķu kolhozu. Mežzīle bija grāmatvedis, Skuja priekšnieks."

Aina Pilmane: "Bija jāizvēlas, ko nu darīs. Mēs ar māsu Lūciju aizgājām mammai līdzi uz kantori un uzrakstījām lūgumu uzņemt kolhozā. 1949. g. decembrī sāku strādāt par slaucēju. Strēlnieki un vēl četras piecas Lateves mājas pievienojās pie Kaļķu kolhoza." M.L.: "Man pirmā alga — 150 rubļi, un tieši tik daudz samaksāju bezbērnu nodoklī."

1970. gada augusts. Kaļķu ansamblis Velgas Šleseres un Vitas Egles pilngadības svētkos. No kreisās: ansambļa vadītāja Māra Bernāne, Maija Reķe, Jānis Reķis, Velga Šlesere, Vita Egle, Laimonis Ulmanis, Anna Simanoviča (Kaļķu skolas ilggadēja saimniece), Marianna Motmillere, Ilga Mauriņa un Vita Motmille-Foto no Velgas Śleseres-Rozenbergas albuma re.

* *

Neveras mute sacīt, ka pašu liktenis

kalkniekiem būtu vienaldzīgs. Kalku

valde — Aija Niegliņa, Alda Šperliņa,

Velga Rozenberga, Smaida Šnikvalde

un Edgars Vilmanis — pāris reižu

gadā sapulcējas vēsturiskajos Vārpnie-

kos, pieaicinot vai nu pagastveci, vai

nu izpilddirektoru, vai nu sociālo dar-

binieci. Šķetināmu samezglojumu

netrūkst, piemēram, pašlaik nopietnā-

Maliet atkārtojoties, beigu atziņa ir:

kopā prātus un spēku liekot, kaut ko

atrisināt var. Jā, cik viegli no malas to

Autors pateicas par atbalstu raksta

sagatavošanā I. Abajam, L. Apškrū-

mai, V. Aviņam, M. un V. Motmille-

rēm, M. Letauerei, A. un I. Pilmanēm,

V. Rozenbergai, A. Šperlinai, R. Zem-

tiņai, E. un A. Zumbergiem.

Alnis Auziņš

kais — kapos vajag aku.

pateikt!

*

atgriešanos. Atbraucām otrreiz, aizgāju uz Trieci. Biju aizmirsusi, ka te ir tik skaisti! Mēs bez strīdiem sarunājām ar tām ģimenēm, viņi sameklēja citas vietas. Iesākām ar vienu telu. Vīrs bija nopircis šīferi, jo stallim bija caurs jumts. Divsimt loksnes iedeva vienai ģimenei, par to mums pretī vienu govi. Vēlāk vairākas govis ar leikozi nobeidzās. Tagad man ir deviņas slaucamas govis un vēl jaunlopiņi, kopā ap divdesmit ragu lopi.

Daži mudina pārmesties uz tūrismu. Mana mamma nodarbojās ar lopkopību, un es to daru. Tūrisms? Nav arī līdzekļu viesu mājām. Nekādus kredītus neesam ņēmuši, cik nu pienotava iedeva, lai dzesētāju nopirktu. Kā būs ar eiroprasībām, to redzēs. Vēl neko sīkumos nezinu, tāpēc nevaru lēmumu pieņemt. Ja nevarēs izpildīt ... It kā tiem paaugstinās pensijas, kas paši attieksies no govīm. Jāskatās. Ja pensija tiešām būs pietiekama, tad atstāšu kādu govi tikai savam priekam. Ainavas uzturēšana... arī nav īsti skaidra. Kā bez lopiem ainavu veidot? Mežus stādīt nevaram, jo lauki ir meliorēti. Un tas mežs, kas mums gravās ir, uztaisīts par liegumu. Kad zemkopības ministrs Slakteris pirms pusotra gada bija Dundagā, jautāju viņam par kompensācijām. Viņš piekrita, ka nevajag visu Latviju pataisīt par liegumu.

Mums vajadzētu vismaz 20 ha pļavām, bet Plaģlejā mežacūkas izposta, izrok ar dziļām bedrēm. Līgums ar medniekiem ir, kādu nošauj, bet īpaši nebīstas. Visvairāk cūkas norullē labību.

Pagaidām iztiekam. Pienu pa lielai daļai nododam augstākā šķirā. Vienu bērnu augstskolā no govīm izskolojām. Eva apprecējās un pārcēlās prom. Tagad Plagos esam deviņi."

Ko kaļķnieki spriež par pašreizējo dzīvi?

V. Rozenberga par savu saimniecību saka: "Ilgus gadus bija trīs slaucamas govis, tagad divas. Tas drīzāk ir dzīvesveids."

I. Pilmane: "Par neatkarību priecājamies, bet citādi šeit ir drūmi, cilvēkiem nav ko darīt."

M. Letauere: "Bet daļa tagad arī

negrib strādāt."

I.P.: "Man bija četras slaucamas govis. Kad saskaitīja ienākumus un izdevumus, tad iznāca nulle. Kāda jēga?

Daudz sievu brauc uz zivju fabriku, bet no decembra vairākus mēnešus stāvēja dīkā."

A. Pilmane: "Es nesūdzos par dzīvi."

I.P.: "Kur bērnus nodarbināt, ja saimniecības nav? Kaut vai kādu datoru vai trenažierus ierīkotu."

M.L.: "Kurš tad no Dundagas te brauks šurp?"

I.P.: "Labi, ka man profesija un darbs citur."

Visi sastaptie kaļķnieki atzinīgi novērtēja sporta svētkus vasaras izskaņā dažus pēdējos gadus. Virves vilkšana, šautriņas, tāllēkšana, riteņbraukšana, volejbols, --- komandu sacensības, ģimene pret ģimeni, bērnu cīkstēšanās. Pērn... palikuši bešā. Nav bijis rīkotāja. Bēdīgi. Bet kas mudinās un darīs, ja ne paši? Nevar taču visu laiku dzīvot atmiņās.

Jauniešu domas

Līdz šim, braukādams pa ciemiem, īpaši nemeklēju pēc jauniešu viedokļa. Lielākoties taujājot pēc pagātnes liecībām, mans acīs lielāka vērtība ir bijusi gados vecākiem iedzīvotājiem. Bet šoreiz, gana daudz saklausījies par kolhozu laiku rosību un tai pretstatītu apsīkumu tagad, man sagribējās dzirdēt pašreizējās Kaļķu jaunās paaudzes spriedumus.

Mans galvenais sarunu biedrs Abelziedu pagalmā ir 21 gadu vecais Edžus Zumbergs, reizēm pa vārdam piebilst krietni mazrunīgākais divus gadus jaunākais brālis Andžs. Abi uzauguši Kaļķos, abi Dundagas vidusskolā beiguši klasi ar mežsaimniecības novirzienu. Ar to arī sākam sarunu vai vidusskolā ielikts pamats turpmākās dzīves profesijai.

To abi brāļi apstiprina. Edžus gan pašlaik strādā Ģipkas zivju fabrikā, Andžam darbs ar mežu saistīts, bet tā kā apnicis. Tomēr jaunākais brālis atzīst, ka te, mežainā pagastā dzīvojot, zināšanas par dastošanu un bonitāti lieti noder. Edžus klāsta: "Trīs darba

iespējas Dundagā vien ir: zivis, mežs un pēdējā laikā kūdra. Mežā man patiktu vislabāk. Es gan pats redzēju, kā koks uzkrīt cilvēkam uz galvas, un tas man uz laiku radīja atturību pret mežu. Tomēr gribētu mežā strādāt (ne par vienkāršu mežstrādnieku. — A.A.). Nav pašlaik tāda roba, bet man nav arī izglītības. Vajadzētu iestāties Lauksaimniecības universitātē neklātienē."

Kad darba ar zivīm daudz, tad pāri par 100 latiem uz rokas sanāk, bet, ja liela dīkstāve, tad krietni mazāk. Oficiālajiem strādniekiem vēl nekas, tie saņem minimālo algu — 70 latus.

Ar otriem vārdiem Edžus saka: ja te darba ziņā nekas labs nerādīsies, tad "brauks meklēt laimi uz svešām zemēm kā Sprīdītis". Paprasu, vai nebiedē reizēm dzirdētie bēdīgie piedzīvojumi. Nē, jābrauc līdzi tādiem, kas nav pirmo reizi ar pīpi uz jumta.

Darbs ir noteicošais piesaistē kādai vietai. Par kādu patriotismu tad var runāt? Lai gan Edžum nebūt nav vienaldzīga vide, kur dzīvo. Puisis ar patiku atceras, kā pirms pāris gadiem līdzējis vidusskolas skolotājai sarīkot Liepniekvalka alu sakopšanas talku (pats uz talkas brīdi iegūlis slimnīcā), piedalījies Pāces ielas sakopšanā un, ja būtu kāds rosinātāis, darītu vēl šo to par prieku sev un citiem. Droši vien arī Svētmeitu kambarus sapostu. Bet Edžus tikai aptuveni zina, kur tādi atrodas. Zumbergu jauno paaudzi saista daba. Edžus: "Kādreiz, pirms gadiem pieciem, ar sava vecuma puikām reizēm ziemā gājām uz mežu, sakurinājām ugunskuru, pasēdējām bariņā, papļāpājām. Vēlākos gados braucām uz Puiškalnu, sēdējām pie Sēnītes." Abi brāļi vairākus gadus darbojušies Laimoņa Ulmaņa jaunsargos un ar patiku atceras pārgājienus, nakts dežūras brīvā dabā. No sporta veidiem Edžum vislabāk tīk basketbols, otrajā vietā volejbols. Sporta laukumā pie bibliotēkas puiši volejbolu reizēm uzspēlē, bet basketa grozs ir žēlīgs. Atgādinu sporta dienu aizpērn un vēl pirms vairākiem gadiem. Vai tad paši bez īpaša pagasta atbalsta nevar izdarīt, sakopt, sarīkot?

Varbūt es maldos, bet, no malas skatoties, liekas, vaina meklējama plaisā paaudžu starpā. Vieni gaida

pēc. Pieprasījums būtu joprojām, to

pretimnākšanu no otriem, un tad nekas nenotiek. Jāņos paaudzes pulcējas atsevišķi — padzīvojušie pie skolas, jaunieši Akmeņdārzos. Edžus uzskata, ka ciema valde nemaz nepārstāv jauniešu intereses. Tādēļ arī izsīkušas diskotēkas.

Iestarpinu, ka diskotēka tomēr ir nemiers mājās, un Edžus atzīst: "Kad atbrauc sveši džeki, tad jau izkaujas." Bet jaunajiem ballēties ir gribējies vienmēr. Tagad kaļķnieki izklaidēties brauc nevis uz Dundagu, bet uz Roju. Tur kulturālāk, patīkamāk un smukas meitenes. Bet Kalkos tādas nevienas? "Te jau manos gados ir tikai četri pieci cilvēki. Drusku vairāk ir sešpadsmitgadīgo," Zumbergu vecākais dēls skaidro demogrāfisko situāciju. Tā, protams, nav iepriecinoša.

Edžus tīri labi atceras kolhozlaiku beigas, kad bija darbs un nauda. "Dzīve bija labāka," Edžus saka, saprazdams, ka tie laiki vairs neatgriezīsies.

Apakeļlaiks Kriev Dundage (1940 — 1941)

Lodiņ nomaine Grundmans a Ķir- met ar rokam un gāj mājes. stein un cilvēk palik tād modig. Peil- Rudens un ziem pagāj mierig,

ke būšot kaut kads koncerts. Aizgāj. tam gār mēl. Liele ļauds bi pamaz, vairāk knoceļ. Parke pret Vārp bi ebraukts viens krievem. Paskates skole karte - som smages autiš (diktam maziš), bort ka īšk nags, krievs ka trīsdūr skaps! nolaist.

Ka nu kaut cik bi salasšes, ta viens brūk. uzkāp uz mašīn. Trak jocig apģēr- Līdzko bi apsējšes, — javed akbes — garš līdz ceļem krekals, pulk miņ pe mazbān. Kur tu le ņem, pa liel un gār, zābak šekts sagumzt lauk apsēt? Le ņem no kap vaļļem! ka ermoņiks. Puce vaļ a rūnšen kriev Jatais lidlauk! mēle (neviens ne vārd nesaprat!), Tad izvešen. Ļauds pavisam ap-

beiges dikt šerp kautko sabreic uz juk. Sāk degt mēž — Amles, Rukš kautkād Stalin. Mums bi jasmejes, purs, Vīzent mājs nodeg. Un lauds tāds nu nebi ne dzīrds, ne rēdzts. Peic sāk gaidt vāceš, ko bi simtem gadem tam uzkāp viens a ermoņikam un vel nīdš.

zābak nebi, kāj dilb notīt a tādam Jurģs. Un le tie Jurģ iet fiksāk, paķēr bindem. Cepers a bi tād paliel, krit līdz mūs ugiņdzēse mašīn, ko dunuz acem. Tad uzrades dīv, puce vaļ a dadznik līdz priekš kār bi sagādeš. lēkšen un rok klopšen. Tād ne gadtirge cirk būde nebi rēdzt! Peic tam tas

No sākam ju neko nejut, pagaste pats runtes sāk kaut ko rūnt, mēs at-

stacij no Kāļmuiž aizvāķē uz Ļēņin- viens otars gan pazūd. Lat pataise pa grād, un Vēž kungs palik bez dārb. rubel, vis palik dārgāks. Ļauds izmai-Es krievs pirme reiz redze tā. Par- nes, vīr spried — no to jauzmanes,

> Avīzes rakste — vell som uzbrukš Ej nu tiek gudars, kurš kuram uz-

kād 5 — 6, spēle un dziede. Tiem Un tad peic Jāņem bieder taise

Veces Mazes

Lieliskais sešnieks

Atkarīgs no darba

varētu atdzīvināt.

— Kā palīgnozari!

Piedzimu Cēsīs, bet bērnību un kaut ko vairāk. Ar mežiem arī esmu 1998. gada pa mēnešiem. It kā apgrozī- ra, to nedrīkst ielaist. Tā paiet laiks līdz — Kas visvairāk traucē? skolas gadus pavadīju Seņķos, trīs kilo- ņēmies. jums saglabājies tas pats, tomēr inflācija desmitiem, pusvienpadsmitiem. - Valsts politika. Mazajiem uzņē- Vai miega badā neesat?
mējiem klājas grūti. Es gan saku tā: ja
Ja ir laiks, tad guļu. Ja nav laika, man trūkst naudas, lai attīstītos, tad pats metrus no Kalkiem. Pēc Dundagas vi-– Uzņēmīgs un apsviedīgs cil- izpaužas. Ir pacelta minimālā alga, līdz dusskolas gadu Rīgā mācījos par radio- vēks? ar to nodokli. - Cik cilvēkiem jūs dodat darbu? tad iztieku tāpat. Bet es tādēļ neuzskatu esmu vainīgs. Tomēr — agrāk es varēju telemehāniķi, tad aizgāju armijā. 1987. - Ja šķiet, ka es kaut kur varu gūt gadā iestājos Dundagas kolhozā. Izvei- peļņu, tad to izmēģinu. Mežiem pavipaplašināties, tagad vairs ne. Kāpēc? Astoņiem. Pats esmu devītais — sevi par izņēmumu. dojām jaunu nozari — pārtinām elek- sam īsu laiku pieturējās labas cenas, bet šoferis un sagādnieks. Daudz palīdz - Bet darba lietas jums gulēt ne-— Kā ar atpūtu, atvaļinājumu? tromotorus. Bijām četri pieci vīri, kārtī- tad arī nopelnīju. Kad 1994. gadā atvēru jaunākais brālis. Kopš ņemos ar veikaliem, es netraucē? Es nekad nesūdzos. Tikai jāstrādā! - Man ir vienalga, rīts vai vakars. Ja zinu, kas tas ir. gi strādājām, ar alkoholu neaizrāvāmies. pirmo veikalu Kaļķos, līdztekus vēl Kļuvām diezgan slaveni, motorus veda cīnījos ar mežiem, vēl nebiju gluži pa-Vai darbiniekus nebija grūti liekos slīpi, tad acis ciet. - Un brīvdienas? no Talsu rajona un pat no Rīgas. Vēl metis motoru tīšanu. Bet vajadzēja izvē- dabūt? — Vai Dundagā uzņēmīgu cilvēku - Nav tādu. Līdz šim gadam strādātagad citi brīnās, kā tādu daudzumu lēties kaut ko vienu. Paliekot pie me-— Pats alkoholu tikpat kā nelietoju netrūkst? ju katru sestdienu un svētdienu, no jan- — Nē, nē. Vajag tikai vēl drošāk vāra vienu svētdienu strādāju es, otru pārtinām. Mēs jau arī tikai pa pašu žiem, bija jāiet dziļumā, jāiegādājas un neciešu, ja darbā dzer. Bet man nebinakts melnumu gulējām. Tad gan pastā- tehnika. Izvēlējos veikalus, tā šķita ja grūti dabūt labus darbiniekus. Taisnī- rīkoties. Protams, ir dzirdēts: ja man brālis. Ja ieiet ritmā, tad brīvdienas nebūtu nauda, es arī... Bet kā es uzsāku prasās. vēja izpeļņas griesti, bet priekšniecība drusku drošāk. Lai cik kuro reizi ieņē- ba, es viņus izvēlējos Dundagā. tos pakāpeniski pacēla. mumi, bet tie tomēr ir. No kurienes man — Uz vietas Kalkos, Vīdalē un veikalus? No mātes brāļa iznomāju Kaļ-- Bet ģimene? Meitas teiks: tēti, Pārmaiņu laikā pats sāku tīt, 1993. prasme nāk, tiešām nezinu... Intuīcija. Nevejā nav? kos garāžu, pamazām remontēju, bet aizbraucam sestdien uz Zooloģisko gadā izveidoju individuālu uzņēmumu. Bija jau, kas smējās — kas nu Ints par — Varbūt te izpaužas mani aizsprie- man nebija ne jausmas, kā iepirkšu pre- dārzu! Gadu vēlāk nodibināju pirmo veikalu. bodnieku. Redz, ka izdevās! dumi. Parasti laukos ir tā: pārdevēja ces, jo neatlika ne santīma. Aizņēmos — Nemāku atpūsties. Jā, tā ir problē-— Kāpēc tāds pavērsiens? Darīt var visu kaut ko, tikai jāpieiet turpat uz vietas dzīvo, visi viņu pazīst, no brāļa, sāku ar mazumiņu. Nāka- ma. Nu... kaut cik brīvu laiku jau var — Īsti pat nezinu. Vienmēr gribējies nopietni. Nekas bez darba nerodas. Mo- vakarā vai naktī var aiziet un nopirkt, ko mais — savai lietai jādomā līdzi. Kad izkārtot. (Nobeigums 7.lpp.)

torus pārtinu līdz pat 2000. gadam. Ierī- vajag. Es uzskatu, ka veikals ir atvērts veikalā pirmā nauda nāk atpakaļ, to ces man ir, reizēm pats uztinu prieka tikai darba laikā.

- ņa.

tagad ieplūst jaunas tehnoloģijas. teikt, lai gan te dzīvojis viņa vectēvs lietuvietis, te arī tagad Inta māja, kurā Otro veikalu atvēru Vīdalē 1996. cos un braucu uz Talsiem. Pārējās die- apstāties. Pircēji no lielpilsētas atzinīgi saimnieks gan pārlaiž tikai pašu nakts melnumu. Tērzējot par darbu, Ints gadā, trešo — gadu vēlāk Nevejā. Gri- nās — pēc sešiem. Mājās pārrodos ap novērtējuši manus veikalus, bet man pamazām atraisās. Rodas iespaids, ka uzņēmīgais dundadznieks sev kādu bētos vēl vienu, bet tālāk netieku. pusdeviņiem vakarā, kad izvadātas pār- vajag vēl un vēl. Tāpēc arī Kaļķos nopeļņas nodarbi atrastu vienmēr, jebkurā vietā un apstākļos. — Maza pirktspēja? devējas, bet tad vēl sēžu pie saviem pirktās Lejas tik ilgi remontēju, ka vei-— Ļoti svārstīga. Man ir pieraksti no papīriem (tagad jau datorā). Tas jāizda- kalā allaž gribu kaut ko uzlabot.

nedrīkst noēst. Līdzekļi jāiegulda attīstī-- Gar degunu aiziet papildu pel- bā. Vīdalē Nārone divreiz atvērusi un aizvērusi veikalu, tāpat divi privātie. Es — Man tāda daba. Visu vajag pārzi- uzskatu, ka tikai nepareizas pieejas dēļ.

-Jā, bet savienot ar veikaliem neva- nāt, uzskaitīt. Strādāt un pelnīt var. Diemžēl nere-Viens no pašvaldības atzinības raksta ieguvējiem — veikalu īpašnieks — Kāda ir jūsu darbdiena? ru, kādu izskolot arī nav laika. Turklāt dzu iespējas attīstīties, kaut vai telpas Ints Šermukšnis. Ints nelaborāt piekrīt sarunai. Par Kalkiem esot maz ko — Divas reizes nedēļā ceļos puspie- labiekārtot. Es laikam nekad nevarēšu

Svešās zemēs esot jauki Ziemeļkurzemes skolēni Vageridā

Pēc pašvaldību sadarbības apvienības (PSA) "Ziemeļkurzeme" pašvaldību sadraudzības komūnas ielūguma no 7. līdz 10. aprīlim Vageridas komūnā (Zviedrija) viesojās Ances, Laidzes, Popes un Puzes pašvaldību skolēnu pašdarbības kolektīvi un Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkni.

Vageridas komūna vizīti bija iecerējusi kā sadarbības pasākumu starp savu Kultūras skolu un "Ziemeļkurzemes" mākslas un mūzikas skolām. No mūsu apvienības deviņām pašvaldībām tāda ir tikai Dundagā (tajā mācās arī ancenieki). Vizītes laikā bija paredzēti trīs koncerti. Rūpīgi apsvērām, kā labāk un daudzveidīgāk parādīt mūsu skolēnu sniegumu, jo pārstāvējām nevis atsevišķus pagastu, bet Latviju.

Brauciena ieskaņa — PSA "Ziemeļkurzeme" rīkotais skolēnu pašdarbības kolektīvu festivāls 21. februārī Puzē. Tā laureāti devās braucienā uz Zviedriju. Ceļojumā uz Vageridu līdzi ņemam arī Dundagas mākslas un mūzikas skolas mākslas nodaļas skolēnu darbu izstādi.

5. aprīļa rītā 44 ziemeļkurzemnieki dodas ceļā. Uzraucamies par meteorologu solīto vētru, jo naktī ar prāmi jāšķērso Baltijas jūra. Kuģi gan vējš šūpo, gan ledi grabina tā sānus, tomēr visi sveiki un veseli nonākam Zviedrijas zemē. Lai nokļūtu līdz galamērķim, vēl jānobrauc apmēram 450 km. Divas stundas uzkavējamies Stokholmā, kur vecpilsētas un karaļa pils apskati traucē aukstais vējš un dažbrīd lietus.

Pēc pusceļa nolemjam izmest nelielu līkumu līdz Talsu sadraudzības pilsētai Sēderčēpingai, kur dzīvo Talsu rajonā labi pazīstamais Liss Surtevalls. Cienījamais kungs ar savu kundzi mūs krietni pārsteidz, uzaicinot uz kafejnīcu, kur katram piedāvā saldu cienastu. Kā pateicību turpat kafejnīcas telpās sniedzam nelielu koncertu. Pēc tam dodamies apskatīt Sēderčēpingas vēsturisko centru — Zviedru stila koka baznīcu ar atsevišķi stāvošu zvanu torni, Jētes kanālu, senās noliktavu ēkas, kas liecina par agrāk rosīgo tirdzniecību, sakoptās senās koka dzīvojamās mājas zviedriem raksturīgos sarkanīgi brūnos un dzeltenīgos toņos.

Tuvojoties Jenčēpingai, ieraugām lielo Vetterna ezeru, tik tiešām iespaidīgu. Ar pusstundas nokavēšanos esam galā. Zviedru sadraudzības koordinators Stigs Jērans, mūs ieraugot, izskatās patiesi iepriecināts. Uzreiz jūtam, ka esam ieradušies pie draugiem. Tūdaļ viņš aicina visus vakariņās, un pēc tam iekārtojamies zviedru armijas Skilingaridas bāzes mājās. Dzīvot zviedru karavīru mītnē ir piedzīvojuma vērts fakts! No ārpuses ēkas neierobežo nekāds žogs. Katru rītu brokastojam kopā ar armijas cilvēkiem viņu ēdnīcā. Viss ir tāpat kā jebkurā citā ēdnīcā, kur mums nākas ieturēt pārējās maltītes.

7. aprīlis iesākas ar pieņemšanu Vageridas komūnas sēžu zālē. Ar apsveikuma vārdiem mūs uzrunā pašval-

Pirms koncerta

ridas teātra zāli mēģinājumiem. Pašiem jāapgūst skaņu tehnika, ko veiksmīgi mūsu vajadzībām iemanās pakļaut Ances deju kolektīva vadītāja Elita Kugeniece.

No līdzpaņemtā repertuāra ir jāizveido trīs koncertprogrammas: viena koncertam Svenaruma baznīcā, otra — Hjortšjo pamatskolas skolēniem, trešá - noslēguma koncertam Skilingaridas teātra zālē.

Kamēr dziedātāji, dejotāji un muzikanti mēģina, tikmēr Sandra Dadze, piepalīdzot mūsu tulkam Ingai un Stigam Jēranam un improvizējot ar līdzpaņemtiem un piedāvātiem palīgmateriāliem, iekārto mākslas darbu izstādi Skilingaridas teātra priekštelpās.

Sākotnēji izstādi domājam eksponēt tikai mūsu apciemojuma laikā. Beigās tomēr paklausām zviedru draugu neatlaidīgiem lūgumiem un atstājam izstādi uz ilgāku laiku. Zviedri nosolās to pēc mēneša sveiku un neskartu kopā ar palīdzības sūtījumu nogādāt atpakaļ Dundagā. Interese par skolēnu darbu izstādi ir liela, redzam patiesu pārsteigumu par mūsu bērnu spējām, skolotāju prasmi un radošo pieeju. Daudzi izsaka vēlēšanos kādu darbu iegādāties.

Pirmdienas vakara pusē mūs aicina uz pašvaldības peldbaseinu, kur divas stundas varam peldēt, lēkt no tramplī-

na, darboties ar dažādiem peldrīkiem, apmeklēt saunu. Vakaru pavadām pašvaldības jauniešu centrā, kur bērni spēlē datorspēles, dejo diskotēkā, spēlē biljardu, cienājas ar hotdogiem un limonādi.

Otrdien jau no paša rīta dodamies garākā pārbraucienā uz Ekšjo komūnu. Bijušajā armijas daļas mājā ir iekārtots Eiropas Savienības (ES) informācijas centrs "Juventum". Tur mūs sadala trīs grupās. Lai mūs labāk iepazīstinātu ar ES atbalstītiem pasākumiem, mūsu tulkam talkā nāk vēl divas Zviedrijā dzīvojošas latvietes. Pieaugušos iepazīstina arī ar Ekšjo animācijas koledžu — vienīgo visā Zviedrijā. Redzam, kā no parasta zīmējuma pamazām top multiplikācijas filmas sižets. Noslēgumā kā bērniem, tā arī pieaugušajiem jāatbild uz 13 jautājumiem par ES, un katrs var novērtēt savas zināšanas. Pēc atgriešanās Vageridā braucam uz Svenaruma baznīcu, kur pirms koncerta vēl nedaudz izmēģinām balsu skanējumu. Tad vakariņas draudzes mājā un pirmais publiskais koncerts. Baznīcā ir samērā daudz klausītāju, un

tina ar jaunās vielas materiālu, kuru skolēns patstāvīgi tālāk apgūst no grāmatām. Ja nesaprot, tad vaicā skolotājam. Skolotājs izskaidro, bet tālāk atkal jādomā pašam. Šeit nenotiek cīniņš par bezierunu disciplīnu. Bērni nodarbību laikā jūtas brīvi.

Pēc mācību nodarbībām vaicāju ūsu bērniem izjūtas. Vairākums at-

Fēniksa ģimnāzijas vestibils

bērni ir uztraukušies ne pa jokam.

Koncertu iesāk Vageridas Kultūras skolas pūtēju ansamblis, pēc tam uzstājas Popes folkloras ansamblis, Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkņi: Kārlis Rērihs — mežrags, Rolands Ignatjevs - klavieres, Zane Zosa — ģitāra, Rūta un Māra Abajas — kokles, Rūta Abaja — balss un Puzes zēnu ansamblis. Mūsu snieguma vidusdaļā koncertu sniedz Vageridas Kultūras skolas stīgu grupa. Koncertu noslēdzam ar kopīgi dziedātām Latvijas un Zviedrijas himnām.

Šķiet, ka mūsu sniegums klausītājiem iet pie sirds. Zviedrijā ir ierasti rīkot koncertus baznīcās, tajās ir īpašs skanējums. Dievnamos notiek arī dže-

Trešdienas rītā apmeklējam Hjortšjo pamatskolu. Latviešu bērni, sadalīti pa vecuma grupām, dodas līdzi zviedru skolēniem mācību stundās. Zviedrijā skolās par stundu sākumu un beigām neziņo zvans. Skolēniem pēc izsniegta nodarbību saraksta pašiem

jāzina, kad un kur jāierodas uz kārtējo nodarbību. Skolotājs vairāk ir padomdevējs un palīgs, lai atrisinātu šķietami nesaprotamo. Skolēradina nus pie patstāvības. Nodar-

bībā

skolo-

tājs iepazīs-

sajūsmas spiedzieni un svilpieni. Tie izskan arī rotaļīgo un straujo deju izpildījuma laikā. Zviedru bērni Smolandes novadā, kur atrodas Vageridas pašvaldība, vairs nepazīst savas tautas dejas. Redzēt bērnus tā dejojam — tas viņiem ir kas pilnīgi jauns. Arī bērnu uzdrošināšanās dziedāt, koncertēt viņiem ir sveša. Koncertā rotaļīgais mijas ar Dundagas mākslas un mūzikas skolēnu instrumentālo sniegumu.

Pēc nelielas atelpas pastaigā pa Vageridas centru pulcējāmies kopā uz noslēguma koncertu Skilingaridas teātra zālē. Atkal muzicējām kopā ar Vageridas Kultūras skolas pūtēju un stīgu grupām. Šoreiz koncerts notiek divās daļās, un katras daļas sākumā spēlē zviedru un turpina latviešu bērni. Šajā koncertā piedalās visi pieci mūsu kolektīvi. Dziedātāju priekšnesumā šoreiz nav skolas koncertā ieklauto rotaļu elementu, toties mūsu tautas temperamentu pilnībā izsaka dejotāju izpildītie danči.

Koncerta atklāšanā Vageridas pašvaldības vadītājs Borje Gustafsons atzinīgi vērtē mūsu koncertu Svenaruma baznīcā un novēl sekmes tālākai kultūras sadarbībai.

Pēc pirmās daļas visus klātesošos aicina aplūkot latviešu skolēnu mākslas darbu izstādi. Koncerta izskaņā atzinīgus vārdus dzirdam no Vageridas pašvaldības iepriekšējā vadītāja Evalda Andersona. Viņš sola arī turpmāk atbalstīt mūsu kopīgās darbības, lai arī ir devies pensijā.

Gan starpbrīdī, gan pēc koncerta uzklausām daudz labu vārdu par mūsu skolēnu sniegumu. Zviedri atzinīgi vērtē gan Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkņu profesionalitāti, gan arī visu bērnu aizrautīgo un patiesi izjusto izpildījumu. Valodas barjera nav šķērslis, daudz svarīgāk ir tas, ka zviedri redz, kā mūsu bērni dzied un dejo. Interesi izraisa arī latviešu tautas instrumenta kokles skanējums.

Visās trijās dienās redzēto un piedzīvoto vēl ilgi pārspriežam kopīgi ar Kultūras skolas skolotājiem Skilingaridas teātra mājas atpūtas telpās. Bērni tikmēr izkustas īpaši sarīkotā diskotēkā. Vakarā visiem ir labi padarīta darba izjūta. Pārrunājām ar Stigu Jēranu tālākās sadarbības iespējas. Redzot lielo interesi par mūsu mākslas skolotāju darbu, piedāvājām rīkot kopīgu projektu Latvijā, veidojot radošā darba nometni — darbnīcu. Nākamajā rītā pošamies mājupcelam. Atkal jānobrauc lielais attālums līdz Stokholmai, tālāk ceļš turpinās ar prāmi pāri Baltijas jūrai un līča lediem līdz pat Rīgai. Vismaz labi, ka atpakaļceļā mūs vairs nebaida ar stipro vētru, jo uz prāmja jāpavada 18 stundas. Mazliet noguruši, bet ar labvēlīgām emocijām 11. aprīļa pēcpusdienā atgriežamies mājās.

Sēderčēpingas baznīcas zvanu tornis

Sēdērčēpingā autobusu Kurzeme -Talsi jau ir pamanījuši, un daži vaicā par plašāku koncertu. Taču solījums ap septiņiem vakarā ierasties Vageridā liek atsveicināties no laipnajiem cilvēkiem un turpināt ceļu.

katru no pašvaldībām pievienos citai kaimiņu komūnai. Pēc tam vienojās par kompromisu — jaunās pašvaldības centrs atradīsies Skilingaridā, bet pašvaldības nosaukums būs Vagerida. Tālāk mūs iepazīstina ar komūnas

vienoties. Vajadzēja izlemt, kur atradī-

sies administrācijas centrs un kāds būs

jaunās apvienotās pašvaldības nosau-

kums. Lai sarežģīto stāvokli atrisinātu,

ieradās Zviedrijas iekšlietu ministrs,

kurš stingri noteica: ja noteiktā termi-

ņā kaimiņi savstarpēji nevienosies, tad

lepnumu — Feniksa ģimnāziju, kurā var apgūt 16 dažādas mācību programmas. Skolai ir brīnišķīga bibliotēka, videokonferenču zāle. Datorizētas ir visas mācību telpas, pēc visām drošības prasībām iekārtota laboratorija, ko izmanto praktiskiem eksperimentiem ķīmijā, fizikā, bioloģijā. Skolā sagatavo arī sākuma līmeņa sociālos darbiniekus un strādniekus vietējiem rūpniecības uzņēmumiem. Skolēni

iziet praksi vietējos pašvaldības uzņēmumos, kur viņiem nodrošināts darbs pēc skolas, ja nav vēlmes tālāk studēt. Pēcpusdienā mums atvēl Skilingazīst, ka tomēr negribētu tik lielu brīvību mācību stundu laikā. Grūti saprast robežas starp "drīkst" un "nav vēlams".

Hjortšjo skolas direktore sarunā norāda, ka skolotāji meklē papildu iespējas, kā bērnus ieinteresēt mācīties. Viņiem nemaz nav iespējams atgriezties pie stingrākas disciplīnas, jo to nepieņem, lai gan paši atzīst, ka mazliet lielāka noteiktība nāktu par labu.

Pēc kopīgām pusdienām skolā gatavojamies koncertam. Tajā jau uzstājas visi pieci kolektīvi, arī deju grupas no Ances un Laidzes. Popes folkloras kopas un Puzes zēnu sniegumā ir iekļauti rotaļu elementi. Pirmās rotaļu dziesmas laikā, kad uz kopīgu rotaļu aicina arī zviedru bērnus, zālē atskan

Gunta Abaja Sandras Dadzes foto

Kāds būs tēva novadiņš?

Vēlreiz par Ziemeļkurzemes novadu

Par valsts iecerēto administratīvi teritoriālo reformu esam rakstījuši vairākkārt. Maijā Dundagas pašvaldība saņēma reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra *Ivara Gatera* vēstuli, ko saīsināti publicējam. Pēc novadu izveidošanas mainīs arī novada domes vēlēšanu kārtību. Jaunā novada domē būs pārstāvēti visi novada pagasti un pilsētas.

"Pēc neatkarības atgūšanas ir paplašinātas vietējo pašvaldības funkcijas un paaugstināta to patstāvība un atbildība, bet praktiski nemainīgs ir palicis administratīvi teritoriālais iedalījums. Pašreiz Latvijā ir 542 vietējās pašvaldības. Tās ir ļoti atšķirīgas iedzīvotāju skaita, teritorijas un attīstības iespēju ziņā. Daudzi mazie pagasti un arī nelielās pilsētas nespēj pildīt tām noteiktās funkcijas un pienākumus, šo pašvaldību iedzīvotāji nesaņem to, ko nosaka un paredz likumi. Galvenokārt tam par iemeslu ir mazie pašvaldības budžeta ieņēmumi, kuru veidošanā liela loma ir pašvaldībā dzīvojošo iedzīvotāju skaitam."

Kā pieņemamāko rīcību stāvokļa uzlabošanai Saeima un valdība atzinusi mazo pagastu un pilsētu apvienošanu, "saliekot kopā šo pašvaldību "gaišos" prātus un budžetus un izveidojot novadus. ..

Ministru kabinets .. 25. martā ir pieņēmis rīkojumu Nr. 190 "Par novadu izveidošanas projektu", ar kuru visām vietējām pašvaldībām līdz šā gada 1. jūlijam ir dots uzdevums izskatīt novadu veidošanas jautājumus padomes (domes) sēdē un pieņemt lēmumu par iespējamā novada veidošanu ar kaimiņu pašvaldībām. Bez tam katrai pašvaldībai ir jāsniedz vērtējums, kādi valsts atbalsta pasākumi ir nepieciešami novadu sekmīgai izveidošanai. ..

Vietējā pašvaldība var izvēties projektā piedāvāto novada veidošanas variantu vai pieņem lēmumu, ka savu pašvaldību tā redz novadā kopā ar citām vai daļēji citām pašvaldībām, citādāk nekā paredz projekts, vai arī pamatoti argumentēt, ka pašvaldība ir spējīga attīstīties viena pati. Katrs pašvaldības viedoklis ir ļoti svarīgs, visi ieteikumi tiks izskatīti. Pēc atzinumos sniegto priekšlikumu apkopošanas un izvērtēšanas **sagatavos precizētu novadu izveidošanas projektu un iesniegts Ministru kabinetā**. ..

Daudzviet, tiekoties ar pašvaldību vadītājiem, deputātiem un iedzīvotājiem, uzdod jautājumu par to, kas notiks ar novadā apvienoto pagastu, tā iestādēm. .. Pēc katras izziņas nebūs jādodas uz jauno novada centru, kas varētu atrasties tālāk par pašreizējo pagastmāju. Katrā jau esošā pagastmājā būs pieejams sociālās aprūpes darbinieks. Katrā novada pagastā būs sava pagasta valde ar pārvaldnieku, kura uzdevums būs nodrošināt novada domes lēmumu izpildi savā pagastā. Ņemot vērā, ka pēc apvienošanas tiek saglabāti esošo pagastu nosaukumi, paredzēts, ka iedzīvotājiem nebūs obligātā kārtā jāpārreģistrē Zemesgrāmatas, automašīnu tehniskās pases un citi dokumenti, kuros ierakstīta adrese.

Daudzviet izskan bažas, ka novadu veidošana būs saistīta ar iedzīvotāju un juridisko personu neērtībām, precizējot dažādus datus valsts reģionos. Ministrijas viedoklis ir, ka visi grozījumi valsts reģistros, kas saistīti ar novadu veidošanu, ir jāveic attiecīgajiem reģistriem, neapgrūtinot iedzīvotājus...

Lūdzam sniegt arī jūsu ierosinājumus un priekšlikumus par novada pašvaldības vēlamo darbību pagastos. ..

Pēc novadu izveidošanas mainīs bu. Jaunā novada domē būs pārstāvēti visi novada pagasti un pilsētas. To paredzēts īstenot, nosakot, ka katrs novada pagasts un novada pilsēta ir vēlēšanu apgabals, no kura ievēlē noteiktu skaitu deputātu novada domē. Tādā veidā deputātus ievēlēs no katra, arī vismazākā pagasta. Būtisks jautājums ir deputātu kandidātu izvirzīšanas kartība. Pašreiz likumdošana paredz, ka pie iedzīvotāja skaita virs 5000 deputātu kandidātus var virzīt tikai no politisko partiju sarakstiem. Ministrijas izstrādātais priekšlikums paredz, ka neatkarīgi no iedzīvotāju skaita novada domes deputātu kandidātus varēs izvirzīt gan no politiskajām partijām, gan no vēlētāju apvienībām. Lūdzam sniegt jūsu ierosinājumus un priekšlikumus ..

Svarīgi ir zināt, kā veidosies jaunās novada pašvaldības budžets. Tas būs kopīgs visam novadam, ko veidos novadā apvienojušos pagastu un pilsētu pašvaldību budžetu summa. Paredzams, ka novadi būs gatavi pārnemt un pildīt atseviškās pašreizējo novadu funkcijas. Tādā gadījumā novadiem novirzīs tam atbilstošu finansējumu. Šobrīd daudzas pašvaldības saņem dotācijas no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda. Pēc novadu izveidošanas dotāciju veidos visiem novadu pagastiem un novadu pilsētām pienākošos dotāciju summa. Pretējā gadījumā, ja dotāciju aprēķina vienoti visam novadam, tad lielākā daļa apvienotās pašvaldības finansiāli būs zaudētājas."

Pagasta padomes priekšsēdētāja un trīs uzņēmēju viedoklis

Gunārs Laicāns, pagasta padomes priekšsēdētājs: "Mūsu pašvaldībā izkristalizējusies doma, ka lietderīgi būtu jaunajā Ziemeļkurzemes novadā apvienoties sešām pašvaldībām: Ancei, Dundagai, Kolkai, Rojai, Lubei un Īvei. Lubes pašvaldība jau iestājusies par šādu modeli, par to vēl lems Īvē. Šādā apvienībā būtu apmēram 12 000 iedzīvotāju, tā būtu teritoriāli saimnieciskajā ziņa loģiska apvienība. Šādu priekšlikumu arī izteiksim valdībai."

Ints Šermukšnis: "Īpaši par reformu neesmu domājis, bet mani iepriecinātu, ja jaunajā novadā ietilpu piekraste, Kolka un Mazirbe. Tad uzlabotu ceļus, pa kuriem man jābrauc diendienā. Ceļš uz Kaļķiem un tālāk aiz Vīdales kalna uz Kolku ir briesmīgs. Tas mani satrauc kā uzņēmēju, jo piegādātāji atsakās tikai slikto ceļu dēļ."

Ivars Petrovics: "Kā uzņēmējs esmu par. Sliktāk jau nebūs. Ja administratīvais centrs būs Dundagā, pasažieru pārvadājumos darba lauks varētu pieaugt. Bet, ja es būtu Ances iedzīvotājs... Grūti spriest. Vai es nenokļūtu vēl lielākā nomalē?"

Aigars Zadiņš: "Es esmu par apvienošanos, tas varētu vispārējo stāvokli uzlabot, lai gan es domāju, ka nomales tik un tā paliks nomales. Tad jānotiek brīnumam, lai, nemainoties pašreizējai valsts tautsaimniecības politikai, kaut kas būtiski uzlabotos."

Alnis Auziņš

(Turpinājums no 5.lpp.)

Bet man patīk darīt. Bezdarbībā jūtos slikti. Svētdiena jau gandrīz izsit no ritma.

- Vaļasprieks?

 Makšķerēšana. Atklāti sakot, kad ir brīvs, tad es guļu.

— Televīziju paskatāties?

 Vakarā, dokumentus kārtojot, ar vienu aci. Tāpēc arī darbdiena ievelkas.

— Jūs dzīvojat Kaļķos. Vai arī jūtaties kā kaļķenieks?

 — Īpaši nepazīstu ne kaļķeniekus, ne dundadzniekus. Svinības man arī nepatīk. Dzimšanas dienā labāk pastrādāju.

— Vai jums ir sava, veikalnieka, filozofija?

— Ir tādi, kas uzskata: ja preces pērk, tad viss kārtībā. Man tomēr liekas svarīga veikala vide. Nevar kurā katrā ūķī iekrāmēt mantas.

Es diezgan ilgi domāju, iekams izlemju, sevišķi tad, ja tas skar nākotni. Varbūt pat pārāk ilgi. Bet ir arī fiksās idejas. Tā nopirkām Vīdales *Stūrīšus* — momentā. Zināju, ka agrāk vai vēlāk kāds atkal tur lūkos atvērt veikalu un sagādās man galvassāpes.

- Konkurence?

— Jā. Vispār jau tā ir derīga, liek sarosīties.

— Vai pašlaik veikalu skaits pagastā ir pietiekams?

— Gandrīz uz pusi par daudz.

— Vai mēdz būt arī negodīga sāncensība?

— Grūti pateikt. Lielais un spēcīgais daudz var atļauties. Es Vīdalē jūtu, kā Talsos atvērts lielveikals atņem man pircējus. Ja Dundagā ienāktu lielveikals un pusgadu pazeminātu cenas, tad mazajiem būtu jākrīt.

— Un tas nedraud?

— Mums par maz iedzīvotāju. Kaut gan pēc gadiem... Nezinu.

Alnis Auziņš

Es zinu, man kādreiz dārziņš būs... DĀRZA IZVEIDE UN KOPŠANA

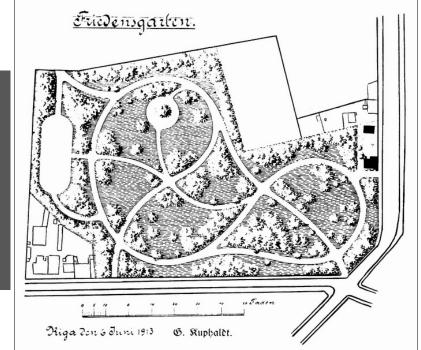
(1. turpinājums. Sākumu sk. nr. 4 [17].)

Attiecības jeb proporcijas

Līdztekus funkcionāliem jeb tīri praktiskiem apsvērumiem, no kuriem izriet sadalījums zonās: dzīvojamā, atpūtas, dekoratīvā, saimnieciskā u.c., kā arī finansiāliem apsvērumiem — augu un pārējo celtniecības materiālu izvēle, attiecībām ir ļoti svarīga loma dārza izveidē. Daudzreiz dārza īpašnieki diemžēl tām nepievērš pienācīgu uzmanību, lai gan attiecības starp dažādām krāsām, laukumiem, apjomiem u.c. ir ļoti svarīgas. Bieži ir dzirdēts jautājums: "Kāda ir jūsu mīļākā krāsa?" Atbildes būs visai dažādas. Pastāv teorija, ka vidusmēra cilvēks krāsas ne visai labi spēj atšķirt un pazīt, taču labi saskata to savstarpējās attiecības un nodala tās pēc gaišuma un piesātinājuma. Tā, piemēram, mūzikā nozīme ir nošu attiecībām un tam, kā veidojas akordi. Galarezultāts ir dziesma vai arī... troksnis. Līdzīgas likumsakarības valda arī starp krāsām. Būtiska ir nevis viena, kāda noteikta krāsa, bet gan krāsu (formu, apjomu) salikums un savstarpējās attiecības.

Kompozīcijas pamatu un krāsu teorijas apgūšana var katram lieti noderēt, gan dārzu ierīkojot, gan savā mājā remontu veicot. Mūsdienās informācija par to ir plaši pieejama.

Netaisīsim dārzā "troksni" — nepārblīvēsim dārzu ar vienlaidus augu stādījumiem un visiem iespējamiem rotājumiem, starp kuriem nav nekādu sakarību! Cilvēku kustību ietekmē dažādi apstākļi, taču, ja nekur īpaši nav jāsteidzas, mēs neejam pa taisni, bet virzāmies pa "zig zag" līniju. To var novērot, apskatot pāri pļavām iemīodiski "novirza no kursa", kuru ik pa brīdim "atkal uzņemam". Taču pārmērīgi aizrauties ar līkloču veidošanu dārza celiņiem gan nevajadzētu, jo pastāv risks, ka līkumos

jo ceļam jābūt taisnākam.

Samērā drošs paņēmiens — tur, kur ziemā pa sniegu cilvēki iemin takas un iebrauc ceļus, tur arī vasarā tos ierīkot.

Likumsakarība, ko vēlams ņemt vērā, ierīkojot pastaigu takas, ir cilvēki pēc iespējas tiecas virzīties pa robežlīnijām dabā. Jūras malā pa ūdens un sauszemes robežu, vietā, kur ir krauja, gar pašu kraujas malu, pie upes — izstaigājot tās līkumus.

Izvērtējot prognozējamo slodzi, izraudzīsimies ceļa seguma veidu stiprinātu zālienu, koku, granti, akmeni, mākslīgos materiālus vai ko citu. Izvēle ir jūsu ziņā.

Ceļi, celiņi un takas

Liela daļa no tiem ir noteikti pašvaldību plānojumos, taču daudzu projektēšana un izveide ir katra īpašnieka rokās. Parasti svarīgākie ir funkcionālie apsvērumi, no viena punkta nokļūstot otrā pa īsāko attālumu un ar vismazāko piepūli. Taču tas nebūt nenozīmē, ka to trajektorijai visos gadījumos jābūt taisnei.

G. Kufalta izstrādātais Miera dārza plānojums. 20. gs. sākums. Labi saskatāmi ainavu dārziem raksturīgie liektie celiņi.

tas takas. Iemesli tam ir gan reljefs, gan cilvēka dabiskā tieksme mest līkumus. Arī āderu tīkls, kas perivarētu bojāt zālienu un puķu dobes, dažubrīd ejot pa taisnāko ceļu. Protams, jo kustības intensitāte lielāka,

Dairis Runcis

(Turpmāk vēl)

Georgs Kufalts — viens no izcilākajiem ainavu arhitektiem. Rīgas pilsētas dārzu un parku direktors no 1893. līdz 1914. gadam, Rīgā nostrādājis 35 gadus. Viņa vadībā ierīkoja apstādījumus Ķeizardārzā, Vērmanes dārzā, Dzegužkalnā, Grīziņkalnā, Esplanādes laukumā, iekārtoja Miera parku, Kojusalas dārzu, pārveidoja un paplašināja kanālmalas, Bastejkalna apstādījumus u.c.

Dundadznieks 2003

Par zaļu pat vēl zaļāks Atklāta vēstule

Cienījamie Dundagas iedzīvotāji!

Atvainojamies par aizvainojošas informācijas izplatīšanu Dundagas pagasta daudzdzīvokļu mājās un morāla kaitējuma nodarīšanu māju iedzīvotājiem. Mēs negribējām Jūs jel kādā veidā aizskart ar savu nepārdomāto rīcību. Saprotam, ka tā ir nosodāma, un nožēlojam nodarīto.

> Edgars Eizenbergs, Līga Felta, Santa Upnere, Ēriks Skorodjonoks

Otrajā Latvijas dundadzniekiem bērnu forumā

projekts bija daudzām skolām. Mūsē- valodu. jo trūkums varbūt bija projekta iz-

maksas, jo žūrijas komisija, kurā ie- uzlabojumi katrā jomā (atbilstoši mi- un Gunārs Kalniņš, bet man vispatītilpa arī astoņpadsmitgadīgi jaunieši, nistrijām), tālāk apspriedīs Saeimā. kamākās izjūtas tovakar sagādāja mūtālāk vērtēšanai un apbalvošanai uz Pārmaiņas varētu būt, piemēram, kat- su hokejistu koncerts. Saeimu izvirzīja tos desmit projektus, rā skolā sociālais pedagogs, gulošais kuri bija ne tikai pārdomāti izpildīju- policists (ātruma ierobežotājs) pie māts. Piedalījos pirmajā forumā, un ma ziņā, bet arī lētāki paredzamajās skolas. izmaksās.

Šo likumprojektu, kurā paredzēti

Varējām arī vienkopus aplūkot Latvi- patīk jaunais un aktīvais ministrs. rētu tik vienkārši vest pāri robežām, ēdājs, man drusku pietrūka.

4. maija vakarā koncertēja Ozols

Tomēr viss līdz galam nebija izdojau tad naktsmītne bija tāda, ka varēja Otrajā dienā tikāmies ar Iekšlietu vēlēties krietni labāku. Šoreiz mums Nacionālais plāns ir bieza grāmata ministrijas pārstāvjiem (pats ministrs par nakšņošanu pateica tikai pašā vaar daudzām sadaļām, un mums grupā gan nevarēja ierasties). Man patika karā, un, kad ieradāmies kopmītnēs Forums norisinājās 4. un 5. mai- bija jāiepazīstas ar piedāvājumu un diskusija, jo noskaidroju daudz jautā- Tālivalža ielā, tur neviens par mums jā Rīgas Kongresu namā. Katru Lat- jāpapildina tas ar saviem priekšliku- jumu. Runājām par bērnu ekspluatā- nezināja... Kopumā šis forums bija vijas rajonu pārstāvēja pieci skolēni. miem. Jau iepriekš Talsos varēja iz- ciju. Eiropas Savienībā visas robežas sliktāk rīkots un neinteresantāks. Arī Foruma mērķis bija izskatīt nacionālo vēlēties, kurā darba grupa piedalīties. būs atvērtas, tāpēc svarīgi ir pasāku- pret ēdināšanu man ir iebildumi... plānu "Bērniem piemērota Latvija". Es izraudzījos iekšlietu grupu, jo man mi, kā cīnīties ar to, lai bērnus neva- Šķiet, pēdējā laikā esmu kļuvis liels

Toms Upners, 11. kl. skolnieks

Raibs kā dzeņa vēders Roze matos, sakta pie villaines

Trešdien, 30. aprīlī, darba svētku dejo labāk!

priekšvakarā, Dundagas pilī notika būt starp savējiem.

Priekšnesumus sniedza dziedātāji, dziesmas kā soliste. dejotāji, tēlotāji un cīnītāji.

pašdarbnieku koncertos līnijdejas ne- tuāra.

Pašdarbnieki nedarbojas pa vie- deju svētkos šovasar Rīgā. pašdarbnieku koncerts, lai parādītos nam, viņi sanāk kopā pulkos, kopībās.

Dundagas jauktais koris ar Sandru

Valdgales vidējās paaudzes dejotāji vietām vārda tiešā nozīmē. Skatītāju rā skolā un kultūras namā. No tiem rādīja dejas, kuras visas Latvijas dejo- zālē uzdarbojās uzpūtīgā vietu ierādītā- izauga gan "Līvi", gan "Prāta vētra". tāji izdejos arī lielajos Dziesmu un ja un šiverīgā dzērienu tirgotāja ar sa- Lai veicas Ģirtam un grupai radošā Modernākos ritmos dejoja trīs bijām ieņēmuši vietas uz skatuves.

viens otram un citiem. Pasākuma Bet Arita — meitene ar skaistu bal- grupas: lielās meitenes rokenrolu, mabrakedance.

tāji Dainas Kokarēvičas vadībā. Do- 30 dziedātāju. Dziedājām tautasdzies- tovakar jaunie aktieri uz skatuves jutās nēm, gan zēniem. māju, ka Amerikas fermeru ciemu mu apdares no Dziesmu svētku reper- atraisīti un brīvi. Tika izrādītas vācu pasakas, katra ar savu dzīvesgudru

un tas vēsturi.

ne bez mīlestības un humora dzirksts no J. Bāra dzimtās Līvbērzes un Kuldī- Latvijas karte, kur atzīmētas J. Bāra kuldīdznieki un citi, kam ir, ar ko papapildināts ar runātāja paša atmiņām gas (vietas, kur J. Bārs strādājis pēc dzīves vietas.

Treji apli — desmito reizi

Jau desmito pavasari maija pēdē- Krists Dambergs, 4 km Andis Maksi-

Pašdarbnieks nav dailskanīgs Austrumu cīņas kluba "Baltais vārds. Vai tik tas nav pārcēlums no

Koriste

BRĪNIŠĶĪGA TIKŠANĀS PILĪ

Juri Bāru atceroties

un ciemiņi tikās ar medicīnas vēsturnieku Arni Vīksnu. Šis pasākums tautības valodnieka un ārsta, 195 Pasākums bija radies, sadarbojoties Dundagas pagasta bibliotēkas vadītājai Rutai Emerbergai, pagasta kultūras dzīves vadītājai Dacei Treinovskai un Dundagas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājām.

Interesants bija Arņa Vīksnas stāstī- ces. 8. maijā pils zālē dundadznieki jums par Juri Bāru, kas tika veiksmīgi, par Dundagu (šeit pagājuši viņa pirmie tam, kad aizgājis no Dundagas, bijis bija veltīs Jura Bāra, pirmā latviešu arsta gadi, vēlāk gan Arnis Vīksna apriņķa ārsts, pavadījis mūža nogali un snības, labu vārdu un ziedu. Šķiet, ik- vīru. Viņš to ir godam pelnījis. izvēlējies kļūt par reti sastopamas pro- ticis arī apglabāts). gadu jubilejas atcerei un Dundagas fesijas pārstāvi — medicīnas vēsturaptiekas 120 pastāvēšanas gadiem. nieku), ar savdabīgām vēsturiskām riem pastāstīja Laimdota Junkara. Šāda Vīksnu, bet arī savstarpēja — dundetaļām (piemēram, par J. Bāra laika saistība ir arī Ausma Goldbergai. diplomiem Tērbatā, par medicīnas aizsākumiem, kad ķirurgiem vajadzēja ses skolēnu uzstāšanās ar pašiestudē- dīdzniekiem, līvbērziešiem un kuldīdzpildīt arī friziera pienākumus un pa- tām etīdēm, izmantojot vārdu spēles niekiem ar dundadzniekiem... matprofesijā iztikt bez anestēzijas...). (piemēram, sals un sāls), gan izstāde, Viņš pieminēja arī Dundagas aptieku kurā bija redzami skolēnu pašu dar- sonība — Juris Bārs — un interese par

Bibliotēka meklē ekspertus

Kaļķu bibliotēka aprīļa sākumā pie- 8. — 9. kl. Katrā vecumgrupā ir jāizlateica savus projektus Kultūrkapitāla sa 7 grāmatas. Tie bērni, kuri nolems fonda mērķprogrammas "Lasīšanas kļūt par grāmatu ekspertiem, slēgs veicināšana un bibliotēku pakalpoju- līgumu/vienošanos ar bibliotēku par to, mu bērniem attīstīšana" I posma ka viņi apņemas izlasīt septiņas grāma-"Bērnu žūrija" turpinājumam. Gai- tas un sniegt to vērtējumu anketās. Eksdījām, gaidījām un sagaidījām mūsu pertus gaida arī uzlīmes, pildspalvas, bibliotēkām labvēlīgu iznākumu. citas veicināšanas balvas, bet — tas pēc

Dundagas pagasta bibliotēka un 1. — 2. kl., 3. — 4. kl., 5. — 7. kl.,

Ruta Emerberga,

Dundagas pagasta

bibliotēkas vadītāja

Jūnija kalendārs

nas-Frīdenbergas gleznu un zīmēju- gas, "Dun-dang" un Dundagas jaukmu izstādes "No abstrakcionisma līdz tais koris. Pēc koncerta kopīga līgošafotoreālismam" noslēgums un tikšanās na līdz rītam. ar mākslinieci.

jas bērnu izstrādātos projektus, pavi- Darbs izvērtās nogurdinošs, jo bijām kā mācīt policistus darbam ar nepiln- Protams, kur daudz bērnu, tur nesam kādus astoņdesmit. Dundadznie- septiņi, bet darāmā pietika vismaz gadīgajiem noziedzniekiem. Mani izpalika arī jautrība un pacilātība. ku darbi man nešķita sliktāki par pā- divtik cilvēku. Turklāt grūti nācās interesēja, kas darīts un kas iecerēts, rējiem, tikai jāpiebilst, ka skeitparka izprast diezgan sarežģīto dokumenta lai jaunieši pēc soda izciešanas varētu pilnvērtīgi atgriezties ikdienas dzīvē. Gan tautas deju, gan modernāku pamācību. Pašā vakara nobeigumā Ģirts, Laima un Co ir muzikāla grupa. ritmu dejotāju kopas ir Daces Treinov- pirms tusiņa bija vēl viens dramatiskā Septiņdesmitajos gados tādu dēvētu skas audzēkņi. Jauniešu deju kolektīva kolektīva asprātīgs un satīrisks feļe- par vokāli instrumentālo ansambli. "Dund-dang" vismaz 16 jaunieši un tons, kur skatītāji un aktieri apmainījās Toreiz pa ansamblim bija gandrīz kat-

viem klientiem, kamēr mēs, skatītāji, ceļa meklējumos mūzikā!

noskaņa bija neformāla, kā mēdz si — ir izņēmums, kas apstiprina liku- zās meitenes Pepiju danci, bet puišu drakons" audzēkņi Oskara Kiseļeva krievu valodas "samodeiteļ"? Taču tā mu. Viņa dziedāja Imanta Kalniņa grupa, kas izpelnījās ovācijas, rādīja vadībā demonstrēja karatē paņēmienus būtība ir brīnišķīga. Kā roze, kas ieun izsaucienus. Šāds fizisks rūdījums, sprausta matos vai sakta pie villaines. Dundagā teātra spēlēšana un reži- kas droši vien sakņojas kādā austrumu Bez tās var iztikt, bet priecīgāk, ja tā Lielākais kolektīvs bija līnijdejo- Lielansi priekšgalā apvieno apmēram sore Vaira Kamara ir sinonīmi. Arī filozofijā, noderēs gan kluba meite- izdaiļo.

> bi — ieteikumi, kā apzīmēt burtus un savas dzimtās vietas kultūru, tās ievē-Vakara gaitā tika sveiktas Dundagas skaņas, ilustrētas vārdu spēles (Pūce rojamākiem cilvēkiem, par savām sakaptiekas bijušās un tagadējās darbinie- pucē māju, Mana mēle, kas ir mele, nēm.

Uz salas zvejnieks sāla zupu), pasakas

katrs izjuta prieku un gandarījumu par Par savas dzimtas saistību ar Bā- šo tikšanos — tā bija ne tikai ar Arni dadzniekiem ar dundadzniekiem, dun-Pasākumu bagātināja gan 10.b kla- dadzniekiem ar līvbērziešiem un kul-

Tā cilvēkus kopā savedusi liela per-

23.VI plkst. 21.00 parka estrādē Līgo vakars. Koncertē deju kolektīvi "Rota" un "Jaunība" no Jelgavas, 5.VI plkst. 14.00 Guntas Ruicē- "Dardedze" un "Dejotprieks" no Rī-D. T.

2008. gadā Jurim Bāram paliks 200. Ciemos bija ieradušās bibliotekāres (Kā pile kļuva par pīli, Mīces mice), Ja visi — līvbērzieši, dundadznieki,

dalīties, liktu savus spēkus kopā, var-Visā tikšanās laikā bija daudz sir- būt taps grāmata par šo ievērojamo

Diāna Siliņa

Jānis Mežnieks	(1941)
Juris Kārkliņš	(1956)
Eduards Derkevics	(1947)
Alma Janstevica	(1908)
Jānis Žups	(1937)

«Dundadznieks» Nr. 5 (18)

"Bērnu žūrijas" mērķis ir veicināt padarīta darba.

bērnos lasītprieku, palīdzēt viņiem at-"Bērnu žūrija" darbu uzsāks pašās rast un nostiprināt interesi par grāmatu, maija beigās un turpinās līdz 30. nolasīšanu un bibliotēku. Šo darbu pare- vembrim. Jūs interesējošo informāciju dzēts veikt bērniem, sadarbojoties ar varat saņemt Dundagas pagasta bibliovecākiem, skolotājiem, bibliotekāriem tēkā pie vadītājas vai bērnu nodaļā (tel. un iesaistot arī pašvaldības pārstāvjus. 3232268) un Kaļķu bibliotēkā (tel. Viens no galvenajiem uzsvariem — 45318).

izzināt, mēģināt izprast bērnu domas, Bērni un vecāki! Lūdzu, novērtējiet vēlmes par grāmatu un tās būtību, misi- sava bērna iespējas vasarā. Varbūt vinš ju, nododot šo informāciju tālāk rakst- var atrast laiku pa vidu citiem darbiem niekiem, tulkotājiem, izdevējiem. un atpūtas pasākumiem, lai izlasītu šīs 7 "Bērnu žūrijā" darbojas bērni (ar bibli- grāmatas.

otēku starpniecību) visā Latvijā. Līdz ar Bibliotēkas Dundagā un Kaļķos to jaunāko bērnu literatūru lasa un vērtē patiesi meklē un gaida grāmatu eksperlielpilsētu, mazpilsētu, pagastu un arī tus! lauku ciemu bērni un jaunieši.

"Bērnu žūrijas" dalībnieki ir 1. — 9. klašu skolēni. Vērtējamās grāmatas sadalītas atbilstoši četrās vecumgrupās:

jā svētdienā aicinājām dundadznie- movs, 10 km Ansis Zadiņš; meitenes: kus un viesus izkustēties. Šogad 24. 2 km Kitija Gološinska. II gr., zēni: maijā pulcējās pavisam ap četrdes- 2 km Mārcis Bleiders, 4 km Māris mit skriešanas cienītāju. Veinburgs, 10 km Kristaps Gološinkis

Kustību prieks jāmāca un jāmāca, un Reinis Veinburgs; meitenes: 2 km vispirms bērniem. Skriešana ir visda- Māra Zadiņa. III gr. (17-21 g.) 2 km biskākais sporta veids, tas neprasa in- Ints Lankelis, 4 km Aivars Maksiventāru, skriet var pat ar basām kājām. movs. IV gr. (22 – 39 g.) 2 km Zig-Šogad, jubilejas reizē, distanču iz- munds Grīnītis, 10 km Jānis Neimanis. vēle bija lielāka nekā citkārt, varēja Seniori-I (40-49 g.) Juris Bleiders. izraudzīties 2, 4, 10 vai 16 km. Tieši Ar labu vārdu gribu uzteikt allaž visgarāko un grūtāko trasi lieliski veica rosīgās ģimenes — Zadiņus, Gološintrīs dalībnieki, turklāt ļoti karstā laikā. skus un Ošiņus (pēdējie gan pārpratu-Vislabākos rezultātus sasniedza talantī- ma dēļ gandrīz nokavēja sacensības). gais Dundagas skrējējs Salvis Gološin-Lielu prieku sagādāja keramiķes skis un Zadiņu dzimtas pārstāvis Jānis. Velgas Eizenbergas darinātās meda-Abi puiši pārstāvēja II vecuma grupu ļas, ko saņēma uzvarētāji. Paldies (12 līdz 16 g.v.). māksliniecei! Tāpat pateicība pienā-Pārējie uzvarētāji pa vecuma gru- kas tiesnešiem!

pām. I gr. (7 – 11 g.), zēni: 2 km

Aina Pūliņa

2003.gada maijs.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Pils iela Līkā muiža, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Uldis Katlaps, Sandra Dadze, Anda Felša, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Alanda Pūliņa, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. Metiens: 600 eks. Internetā: www.dundaga.lv/avize